

IZ GENERALNE KURIJE

Pismo Generalnog ministra prigodom svetkovine Sv. Frane	114
---	-----

IZ TAJNIŠTVA

Izveštaj s Provincijskog kapitula održanoga u Splitu od 1. do 5. rujna 2009.	118
Primljen u novicijat.....	127
Napustio Zajednicu	127

IZ ŽIVOTA PROVINCIJE

Oblačenje novaka na Trsatu	128
XVI. Obiteljski susret	129
Vinjanski molitvenik i pjesmarica.....	131
Ministransko hodočašće po župi Vinjani	132
Proslava svećeničkog ređenja	133
30. obljetnica svećeništva fra Marinka Vukaman.....	135
Slavlje sv. krizme u HKM u Sindelfingenu.....	137
Ministrantski susret u Wernau	138
Hrvatsko hodočašće u Marienthal.....	139
Proslava Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta u Sindelfingenu	140

NAŠI POKOJNICI

† Fra Stanko Mandac	143
† Fra Mirko Buljac.....	148
† Fra Draško Teklić	152
† Fra Petar Šušnjara	159

BIBLIOGRAFIJA

Povijesno-pastoralni vodič kroz župu Kijevo.....	165
Jubilate Deo (Duhovne skladbe)	166
Pijetao u duši.....	167
Akordi sjetne duše.....	168

Pismo Generalnog ministra prigodom svetkovine Sv. Frane

Draga braćo,

Neka Gospodin Isus svakomu od vas daruje svako dobro i svoj mir.

Na početku naše službe sveopćem bratstvu, a nastavljajući već ustaljeni običaj, u prigodi svetkovine našega serafskog Oca sv. Franje, želimo vam uputiti bratski pozdrav i jednostavnu poruku kako bismo zajedno krenuli na put svoga franjevačkog života i poslanja, «s vjerodostojnošću i otvoreni budućnosti».

Proveli smo tri godine razmišljanja, produbljivanja i otkrivanja “milosti početaka”, te smo došli do izvornog nadahnuća svoje karizme, do iskonskog Franjina «nadahnuća», što mu ga je nadahnuo Gospodin, a koje je prethodilo potonjoj «instituciji». Zajedno zahvaljujemo Gospodinu za brojne plodove što ga je taj uzlaz na izvorni “pupoljak” sigurno proizveo u Redu i u njegovim jedinicama. Bijaše to poput povratka «prvoj ljubavi», i kako bismo voljeli kad bi zanos i žar početaka mogli i dalje hraniti i pokretati našu svakodnevnu vjernost! Vraćajući se početku svoje karizme susreli smo s novim očima Franju, ali nismo se htjeli vraćati unatrag, kao povijesnoj i nostalgičnoj prošlosti; naprotiv, ponovno smo posjetili osnovno Franjino iskustvo kao ikonu svoje budućnosti, kao forma vitae koju smo svi pozvani ostvarivati i od nje učiniti rječito svjedočanstvo za današnji svijet.

Kad slavimo “milost početaka”, gledamo na Franju Asiškoga. Ali Franjo, kako bi došao do srži svoga životnog nacrtu, vidio je Isusa Krista, prisutna u poljubljenom gubavcu, vidljiva u Raspelu sv. Damjana, nadahnitelja u slušanoj Riječi u Porcijunkuli. I dok Franjo još nije znao što treba činiti, sam Gospodin mu je objavio kako treba «živjeti po načinu svetog Evanđelja» (OR 14). Franjo nas sve ponovno upućuje na Evanđelje, na osobu siromašnog i raspetog Krista! To je veliki dar što smo ga i mi primili! Za taj jedinstveni dar, kao i za druge bezbrojne darove koje primamo – dar života, poziva, braće, Riječi, Euharistije – trajno i duboko smo zahvalni Gospodinu.

Nedavni Generalni kapitul podsjetio nas je na to i jasno ponovno predočio: «To je radosna vijest koju smo primili: Evanđelje Isusa Krista Sina Božjega, dar koji je promijenio život Franje Asiškog i koji mijenja život svakog od nas» (Nositelji dara Evanđelja [NDE] 5). «Opsluživati sveto Evanđelje» (PPr 1,1), što znači «slijediti nauku i stope Gospodina našega Isusa Krista» (NPr 1,1) naše je «pravilo i život» (PPr 1, 1). Kao što je Franjo «razumio samoga sebe u potpunosti u svjetlu Evanđelja» (Benedikt XVI.), tako smo i mi pozvani poći od Evanđelja kako bismo ga živjeli u različitim

i promjenjivim prilikama sadašnjosti, u kojima se svatko od nas nalazi, zajedno s Franjom i onako kako nam je on prenio. Na taj način, u radosnoj i stvaralačkoj vjernosti (usp. VC 37), dat ćemo prikladne odgovore na znakove vremena, kako je to od nas zatražio Generalni kapitul iz 2003. (usp. Gospodin ti dao mir 6).

Da bismo mogli «slijediti Evanđelje izbližega» (GGKK 5,2), kako smo obećali, i držati «riječi, život i nauku i sveto Evanđelje» (NPr 22,12) Isusovo, trebamo na prvom mjestu prihvatiti u svom životu darovanu Riječ, prihvatiti Evanđelje kao besplatni dar koji nam se nudi svakog dana, prihvatiti ga ustrajnim molitvenim čitanjem Riječi, koje čisti naše nakane, vodi naša djela, podržava žar našeg poslanja.

Riječima Izvanrednoga generalnog kapitula 2006., koji preuzima one Generalnog ministra, ponovimo sebi snažno i s uvjerenjem: «Vratimo se Evanđelju i naš će život zadobiti snove, ljepotu i milinu početaka... Oslobodimo Evanđelje i Evanđelje će osloboditi nas» (Gospodin nam govori na putu 14). Oslobodimo se duhovne obamrlosti, suhoparne navike, umora i mirenja sa sudbinom, kako bismo ponovno krenuli s Kristom i njegovom Riječju, u Franjinoj pratnji, sa snažnom željom da budemo istinski Isusovi učenici u svijetu i za svijet.

Ali ne možemo biti pravi učenici ako nismo u isto vrijeme misionari i Isusovi svjedoci, poučava nas Franjo. Primljeno i prihvaćeno Evanđelje ne možemo zadržati samo za sebe: trebamo ga uzvratiti idući svijetom i naviještajući ga svim ljudima. To nam je rekao i Generalni kapitul nazivajući nas «nositeljima dara Evanđelja». Da, Evanđelje koje je naša forma vitae, Evanđelje koje je u počecima našeg Bratstva i našega evangelizatorskog poslanja trebamo uzvratiti svjedočanstvom uzajamne ljubavi u bratstvima, jasnim navještajem, hrabrim evanđeoskim odabirima, kako bismo «utjelovili Evanđelje na konkretan način» (NDE 8), stvaralačkom maštom koja zna naći, u različitim okolnostima, nove i prikladne oblike za različite primatelje u današnjem svijetu.

Dar Evanđelja, prihvaćen i uzvraćen po evanđeoskoj logici dara (usp. Gospodin nam govori na putu, 19ss), naš je, dakle, osnovni “zavjet”. Po skorašnjim povijesnim uspostavljanjima vjerojatnoga bitnog sadržaja Prvog pravila predstavljenog papi Inocentu III., Franjo nije odredio nikakav način apostolskih djelovanja. Jasno je, međutim, naznačio uvjete za sequela Christi, svoj način shvaćanja i želje da korjenito živi Evanđelje: duh molitve i pobožnosti, bratstvo, siromaštvo i malenost, “navještaj Evanđelja mira” (NDE 9), propovijedanje i evangelizacija (usp. GGKK 1, 2). To su prioriteti koje smo nastojali produbiti i ostvariti ovih posljednjih godina, a koje sada

nalazimo ukorijenjene u osnovnom odabiru Evanđelja življena sine glossa, u kojem sami prioriteti pronalaze svoje karizmatičko jedinstvo.

Generalni kapitul htio je još jednom predložiti prioritete kao «osnovne vrijednote», pregledane i promotrene pod dvojakim svjetlom: s jedne strane kao evanđeoske protežnice učenika-misionara, i stoga «u svjetlu evangelizatorskog poslanja i u perspektivi otvorenosti svijetu» (Nalozi Generalnog kapitula 1); s druge kao obvezu i odgovornost svake jedinice koja treba «pronaći vlastiti način ili postupak za proučavanje, produbljivanje i provedbu prioriteta» (Nalozi Generalnog kapitula 6).

To je stvarni put što nam ga je Generalni kapitul 2009. naznačio, a na koji je svaki franjevac, bratstvo i jedinica pozvan uputiti se i prijeći već od sada.

Stalo nam je sada istaknuti bezuvjetno značenje da svi uniđemo u dinamiku logike dara kako bismo, prije svega, nadišli svaki oblik pastoralne i duhovne “nepokretnosti”, kako bismo nadišli bilo kakvu težnju ili kušnju “samopozivanja na sebe” koje zaklanja svaki obzor, tako da se otvorimo, pa i lišavajući se tolikih oblika nezaslužnog prisvajanja, te pođemo „nastanjivati granice“ antropološke i društvene, liječiti rane što su ih stvorile «pukotine razlomljenog svijeta, s obvezom ujedinjavanja kako bi se nadvladale te i druge podjele, kao put uzvraćanja» (NDE 22). Isto tako smatramo kako je važno među nama promicati «društvenu osjetljivost» (usp. NDE 29-30) i uputiti se prema novoj «zajedničkoj evangelizaciji», promičući «podjelu našeg poslanja sa svjetovnjacima», našom braćom (usp. NDE 25-27).

Mi, novi generalni definatori, nastojat ćemo u drugoj polovici rujna i u prvom tjednu listopada zajednički dublje promišljati o dokumentu Generalnog kapitula. U idućim mjesecima te oko Božića nastojat ćemo obznaniti svima vama plod svog razmišljanja i odluke što će nam ih Duh nadahnuti za poticanje Reda i ostvarenje kapitulskih naloga.

U ovoj prvoj poruci željeli smo jednostavno podsjetiti sebe i vas na bitni sadržaj našeg Pravila, Evanđelje, koje je uostalom osoba samog Isusa, kojega smo obećali “slijediti” većma nego “oponašati”, kako bismo ga učinili živim i vidljivim svojim suvremenicima.

Najbolji način za čašćenje i slavljenje sv. Franje jest onaj da oživimo vjerno baštinu što nam ju je ostavio: slušati i prihvatiti u nama Isusovo Evanđelje, živjeti ga vjerodostojno i s posvemašnjom privolom, uzvratiti ga suvremenom čovjeku, «hodeći putevima svijeta kao manja braća evangelizatori, srcem okrenutim Gospodinu » (NDE 10).

Sretna svetkovina našeg Oca svetog Franje, moleći ga da nas blagoslovi kao svoju djecu i prati na putu Evanđelja.

Rim, 17. rujna 2009.

Blagdan Rana našeg oca Franje

Vaša braća iz Generalnog definatorija:

fra José Rodríguez Carballo, ofm (Min. Gen.)

fra Michael Anthony Perry, ofm (Vic. Gen.)

fra Vincenzo Brocanelli, ofm (Def. Gen.)

fra Vicente-Emilio Felipe Tapia , ofm (Def. Gen.)

fra Nestor Inácio Schwerz, ofm (Def. Gen.)

fra Francis William Walter, ofm (Def. Gen.)

fra Roger Marchal, ofm (Def. Gen.)

fra Ernest Karol Siekierka, ofm (Def. Gen.)

fra Paskalis Bruno Syukur, ofm (Def. Gen.)

fra Julio César Bunader, ofm (Def. Gen.)

fra Vincent Mduduzi Zungu, ofm (Def. Gen.)

fra Aidan McGrath, ofm (Sec. Gen.)

Izveštaj s Provincijskog kapitula održanoga u Splitu od 1. do 5. rujna 2009.

PRVI DAN - 1. rujna 2009.

Provincijski kapitul započeo je euharistijskim slavljem u 9 sati u Franjevačkom klerikatu o. fra Ante Antić koje je predvodio predsjednik kapitula fra Matija Koren uz koncelebraciju kapitulara.

U pozdravnoj riječi o. Vizitator je pozvao kapitularce da kroz razmišljanja i razgovore odgovorimo na pitanje: „Gospodine, što nam je činiti?“

Tajnik Provincije prozvao je sve kapitularce. Od prozvanih nisu bili prisutni fra Šimun Bilokapić i fra Ante Maleš.

Nakon molitve i pozdrava Generalnog vizitatora pristupilo se usvajanju kapitulskih službi, dnevnog reda i rasporeda. Kapitulske službe, koje je predložio Provincijski definatorij na sjednici održanoj 31. kolovoza u prostorijama provincijalata, pročitao je o. Vizitator. Iste su prihvaćene kako slijedi:

- tajnik kapitula	- fra Frano Doljanin;
- pomoćnici tajnika	- fra Ivica Omazić i fra Ivan Režić;
- revizori spisa	- fra Ivica Erceg i fra Nikica Ajdučić;
- animatori liturgije	- fra Jakov Udovičić i fra Ante Babić;
- brojači glasova	- fra Ante Akrap (tajnik), fra Jakov Begonja i fra Zoran Kutleša;
- porotnici	- fra Ante Grčić, fra Mate Gverić i fra Frano Bilokapić;
- perit	- fra Jure Brkan;
- tehnička služba	- fra Ivan Maletić i fra Filip Budić;
- moderatori sjednica	- fra Šimun Bilokapić, fra Ivan Nimac i fra Bruno Pezo.

Predložen je i prihvaćen dnevni raspored kako slijedi:

Utorak, 1. rujna 2009.

9⁰⁰ Misa De Spiritu Sancto

10³⁰ Plenarna sjednica

12⁰⁰ Srednji čas

13⁰⁰ Ručak

15³⁰ Kava
16⁰⁰ Služba čitanja i plenarna sjednica
17³⁰ Odmor
18⁰⁰ Večernja i plenarna sjednica
20⁰⁰ Večera

Srijeda, 2. rujna 2009.

7³⁰ Doručak
8³⁰ Jutarnja i plenarna sjednica
10⁰⁰ Odmor
10³⁰ Srednji čas i plenarna sjednica
12⁰⁰ Misa
13⁰⁰ Ručak
15³⁰ Kava
16⁰⁰ Služba čitanja i plenarna sjednica
17³⁰ Odmor
18⁰⁰ Večernja i predskrutinij
20⁰⁰ Večera

Četvrtak, 3. rujna 2009.

7⁰⁰ Misa De Spiritu Sancto.
8⁰⁰ Doručak
9⁰⁰ Izborna sjednica
13⁰⁰ Ručak
15³⁰ Kava
16⁰⁰ Služba čitanja
18⁰⁰ Večernja i plenarna sjednica
20⁰⁰ Večera

Petak, 4. rujna 2009.

7³⁰ Doručak
8³⁰ Jutarnja i plenarna sjednica
10⁰⁰ Odmor

10³⁰ Srednji čas

12⁰⁰ Misa

13⁰⁰ Ručak

15³⁰ Kava

16⁰⁰ Služba čitanja

17³⁰ Odmor

18⁰⁰ Večernja i plenarna sjednica

20⁰⁰ Večera

Subota, 5. rujna 2009.

7³⁰ Doručak

8³⁰ Jutarnja i plenarna sjednica

10⁰⁰ Odmor/kratka sjednica nove Uprave

10³⁰ Srednji čas i plenarna sjednica

12³⁰ Misa zahvalnica

13⁰⁰ Ručak

O.Vizitator zahvalio je na gostoljubivosti braće za vrijeme vizitacije kao i Generalu reda na povjerenoj službi. U svom izvješću osvrnuo se na sljedeće točke:

- stanje Provincije;
- duh molitve i pobožnosti;
- zajednički život bratstva;
- poslanje i evangelizacija;
- formacija;
- vršenje autoriteta;
- materijalna obnova i financije.

U zaključku je postavio pitanje: Kako definirati koncepciju Provincije, te što mi kao Provincija želimo ostvariti u Crkvi i našem narodu?

Provincijal fra Željko Tolić u svom se izvještaju osvrnuo na:

- duhovno područje;
- stanje u odgojnim zavodima;
- pastoralno područje;
- kulturno područje;
- graditeljsko područje;

- karitativni rad;
- odnose među braćom i bolesna braća;
- slugu Božjeg o. Antu Antića.

U zaključku je o. Provincijal naglasio kako promjene u društvu ne bi smjele utjecati na naš franjevački oblik života, osobito na duh molitve i pobožnosti. Možemo i moramo ostati vjerni franjevačkim idealima i živjeti zajedno pa makar trebali snositi posljedice naših djelovanja.

Fra Ivan Nimac, moderator sjednice pozvao je tajnika Provincije fra Antu Udovičića da iznese svoje izvješće.

Tajnik provincije je najprije iznio statističke podatke o Provinciji, a zatim rad tajništva kroz proteklo trogodište.

Druga sjednica

Druga sjednica prvog dana Kapitula započela je u 16sati. Na početku je moderator fra Ivan pozvao tajnika Provincije da prozove dvojicu braće, fra Antu Maleša i fra Šimuna Bilokapića, jer su kasnili na početak Kapitula. Nakon prozivke dvojice braće i molitve Srednjeg časa, moderator je pozdravio ekonoma Provincije fra Marka Mršu te ga pozvao da iznese financijsko izvješće, što je on i učinio.

Treća sjednica

Treća sjednica prvog dana započela je u 17 sati molitvom Večernje. Nakon molitve, moderator fra Ivan Nimac pozvao je fra Ivicu Eercega da pročita izvještaje samostana i samostanskih okružja.

DRUGI DAN – 2. rujna 2009.

Prva sjednica

Drugi dan provincijskog kapitula započeo je u 8sati u crkvi s molitvom Jutarnje, nakon čega je o. Vizitator započeo sjednicu predviđenom molitvom. Potom je riječ preuzeo o. Provincijal i predložio da svi kapitularci upute riječ podrške i molitve mons. Marinu Barišiću, nadbiskupu splitsko-makarskom kao i našoj bolesnoj subraći. Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Moderiranje sjednicom preuzeo je fra Bruno Pezo. Prema predviđenom dnevnom redu pozvao je tajnika kapitula da pročita zapisnik kapitula prvog dana koji je i prihvaćen.

Rad sjednice nastavio se čitanjem izvješća o redovničkoj kući na Trsteniku i o samostanu u Sumartinu.

Potom je fra Nikica Ajdučić pročitao izvješća koja se odnose na:

- odgojno-obrazovne zavode;
- vijeća, tajništva i komisije;
- provincijske ustanove.

Druga sjednica

Na početku druge sjednice moderator fra Bruno Pezo otvorio je raspravu o Vizitatorovu i Provincijalovu izvješću.

Treća sjednica

Treća sjednica drugog dana započela je molitvom Službe čitanja. Nakon molitve o. Vizitator je zahvalio ekonomu Provincije na izvješću i dao riječ moderatoru da predvodi raspravu na temelju izvješća ekonomu i tajnika Provincije, kao i drugih izvješća.

Četvrta sjednica

Nakon molitve Večernje u 18sati, o. Vizitator pozvao je kapitularce na kratak konzultativni razgovor o prikladnim kandidatima za članove nove Provincijske uprave.

Predsjednik kapitula naglasio je kako je predlaganje i izbor - odgovornost. Stoga je pozvao na molitvu za izbor nove Uprave provincije.

Animator liturgije fra Jakov Udovičić obavijestio je braću kapitularce da će biti klanjanje u crkvi pred Presvetim Oltarskim Sakramentom s početkom u 21sati. Sve je završeno konzultativnim razgovorom o prikladnim kandidatima za članove nove Provincijske uprave.

TREĆI DAN – 3. rujna 2009.

Treći dan Provincijskog kapitula započeo je euharistijskim slavljem De Spiritu Sancto u 7sati koju je predvodio predsjednik Kapitula fra Matija Koren. Nakon molitve Srednjeg časa u 9sati o. Vizitator je najavio izbornu sjednicu. Učinjene su sve predradnje za izbor, u sklopu čega je perit Kapitula fra Jure Brkan dodatno protumačio izbor provincijala.

Predsjednik Kapitula imenovao je tri izborna brojitelja: fra Antu Akrapa, fra Jakova Begonju i fra Zorana Kutlešu, te pročitao četiri kandidata za

provincijalnog ministra koje je potvrdio Generalni definatorij: fra Šime Samac, fra Željko Tolić, fra Luka Tomašević i fra Bože Vuleta.

U prvom krugu glasovanja za provincijala je izabran fra Željko Tolić.

Usljedio je odmor i čestitanje novoizabranom provincijalu.

Potom se pristupilo biranju provincijskog vikara. Za provincijskog vikara izabran je fra Bože Vuleta. Nakon kraće pauze birali su se definatori. Izabrani su fra Ante Babić, fra Dinko Bošnjak, fra Miro Modrić, fra Ivan Nimac, fra Ivan Vidović i fra Jure Zebić.

Tajnik Kapitula pročitao je zapisnik Provincijskog kapitula drugog dana. Isti je bio jednoglasno prihvaćen.

Uz nekoliko napomena o poslijepodnevnom rasporedu, završio je izborni dio Provincijskog kapitula.

Nakon pjesme Tebe Boga hvalimo i molitve Službe čitanja u 16 sati Predsjednik kapitula pozvao je novoizabrane članove Uprave provincije: provincijala, vikara i definitore pred oltar. Novoizabrani članovi pojedinačno su položili Ispovijest vjere i zakletvu vjernosti. O. Provincijal primio je pečat Provincije, kojega mu je dao Predsjednik kapitula.

Poslije molitve Večernje u 18 sati, Predsjednik Kapitula je pozdravio i čestitao pridošlim definatorima fra Dinku Bošnjaku i fra Juri Zebiću. Moderator fra Šimun Bilokapić najavio je raspravu o Statutima Provincije i pozvao fra Antu Akrapa da objasni trenutačnu situaciju s obzirom na rad o Statutima. Fra Ante je iznio tri problema:

- tajnost glasovanja
- izbor deputata
- izbor provincijala

Usljedila je rasprava u kojoj je došlo do naznaka mogućeg rješenja. Na kraju sjednice zaključilo se da se moguće rješenje izbora provincijala formulira na sljedećoj sjednici.

ČETVRTI DAN – 4. rujna 2009.

Prva sjednica

Molitvom Jutarnje u 8. započeo je četvrti dan Provincijskog kapitula. Fra Ivan Vidović prihvatio je službu definitora na čemu mu je predsjednik kapitula zahvalio i čestitao.

Potom je podijeljen dopis Generalnog ministra svim kapitularcima, a predsjednik kapitula je predložio da kapitularci napišu i potpišu pismo Generalnom ministru što je jednoglasno prihvaćeno i kasnije učinjeno.

Moderator sjednice fra Ivan Nimac pozvao je tajnika kapitula da pročita pristigle čestitke Upravi Provincije i zapisnik provincijskog kapitula proteklog dana. Nakon ispravke u Zapisniku, isti je prihvaćen.

Moderator fra Ivan Nimac otvorio je nastavak rasprave o Statutima.

Druga sjednica

Prije molitve Srednjeg časa, provincijal fra Željko Tolić pozdravio je predavača don Dragu Šimundžu, vikara za pastoral u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji i zaželio mu dobrodošlicu. Don Drago Šimundža pozdravio je i čestitao novoj Upravi Provincije: provincijalu, provincijskom vikaru, definatorima i svim kapitularcima kao i Provinciji jer naša prisutnost i naš rad razvijaju i povećavaju rast božanske poruke u Crkvi i narodu.

Don Drago je održao predavanje na temu Pastoral u novim prilikama.

U zaključku je istaknuo da smo svi jedan prezbiterij i kako mu je drago da među nama vlada istinska sloga, zajedništvo i suradnja u svim oblicima suživota i pastoralnog rada.

Potom je uslijedila rasprava.

Na kraju druge sjednice o. Provincijal je pozvao članove Komisije da nastave rad i koncipiraju misao o izboru provincijala.

Treća sjednica

Nakon molitve Službe čitanja u 16 sati Predsjednik kapitula obavijestio je kapitularce da je novi definator fra Ivan Vidović položio Ispovijest vjere i zakletvu vjernosti.

Tajnik kapitula je pročitao pristigle čestitke novoizabranoj Provincijskoj upravi. Moderator fra Ivan Nimac najavio je nastavak rada o Statutima Provincije.

Fra Ante Akrap, član Komisije za predlaganje i biranje provincijalnog ministra, pročitao je prijedlog Komisije.

Nakon molitve Večernje u 17 sati o. Provincijal je predložio da se načelno prihvati prijedlog Komisije za predlaganje i izbor provincijala. Jednoglasno je prihvaćeno da se prihvaća kao načelo predlaganje i izbor provincijala kako je Komisija predložila.

Uslijedila je rasprava o predlaganju i biranju deputata za kapitul. Fra Ante Akrap je u ime Komisije pročitao prijedlog koji je stavljen na glasovanje kao načelo. Predloženo načelo izbora deputata prihvaćeno je većinom glasova. Sjednica je završila u 18sati.

PETI DAN – 5. rujna 2009.

Prva sjednica

Nakon molitve Jutarnje u 8sati, pročitane su pristigle čestitke, te zapisnik četvrtog dana rada Kapitula, koji je jednoglasno prihvaćen.

Moderator fra Šimun Bilokapić pozvao je fra Antu Akrapa da objasni skupine izbora deputata. Fra Ante je predložio četiri voditelja za četiri skupine: fra Božu Vuletu, fra Ivana Nimca, fra Juru Zebića i fra Antu Babića. Prijedlog je jednoglasno prihvaćen. Određena su pitanja za rad po grupama:

- redovničke kuće Trstenik i Šubićevac- samostan da ili ne;
- jedan dio redovničke kuće na Trsteniku prilagoditi za bolesnu braću;
- duhovni život - odrediti se osobito prema promotoru zvanja;
- statuti provincije;
- materijalna dobra Provincije.

Tajnici skupina pročitali su prijedloge skupina, a moderator je otvorio raspravu o prijedlozima skupina. Predložena komisija za zaključke (fra Bože Vuleta, fra Bruno Pezo, fra Ivan Nimac, fra Jure Zebić, fra Ante Babić) ujediniła je zaključke skupina i predložila ih kapitularcima na izglasavanje.

Nakon što je Kapitul odredio iznos kojim provincijal i gvardijani mogu raspolagati, pristupilo se izglasavanju zaključaka, koji su jednoglasno prihvaćeni, kako slijedi:

ZAKLJUČCI PROVINCISKOG KAPITULA

Zaključak 1.

§1. Ovaj kapitul obvezuje provincijski definitorij da prema članu 233 GK i can 609 § 1 crkvenoga prava osnuje redovničku kuću (samostan) u Splitu na Trsteniku.

- §2. Ovaj kapitul obvezuje provincijski definatorij da pronade način da prilagodi dio kuće na Trsteniku za bolesnu i stariju braću.
- §3. Ovaj kapitul obvezuje provincijski definatorij da prema članu 233 GK i članu 609 § 1 crkvenoga prava osnuje redovničku kuću (samostan) u Šibeniku na Šubićevcu, a za samostan Sv. Lovre neka se imenuje područni vikar.

Zaključak 2.

- §1. Ovaj kapitul zadužuje Provincijski definatorij da imenuje promotora za duhovna zvanja.
- §2. Neka Provincijski definatorij u odgovarajućim samostanskim okružjima imenuje brata koji će u tom okružju voditi brigu o zvanjima i u suradnji s provincijskim promotorom organizirati susrete na kojima bi mogući kandidati mogli bolje upoznati franjevačku karizmu.

Zaključak 3.

- §1. U potpunosti se prihvaća prijedlog Komisije za izradu Statuta u vezi izbora provincijalnog ministra, provincijskog vikara i zastupnika na provincijskom kapitolu.
- §2. Prihvaćaju se zaključci o Statutima koji su donesi u Makarskoj 2005. osim članaka o izboru provincijskog ministra, vikara i zastupnika.

Zaključak 4.

- §1. Kapitul obvezuje Provincijski definatorij da imenuje ekonomsko vijeće koje će razraditi način upravljanja materijalnim i financijskim dobrima, kako pojedinih zajednica, tako i svakoga brata u duhu naše franjevačke karizme i prema zakonodavstvu reda i kanonskom pravu.
- §2. Neka gospodarsko vijeće jednom godišnje izvrši nadzor nad upravljanjem financijama u samostanima i ekonomatu Provincije.

Zaključak 5.

Neka se u sljedećem trogodištu osnuje Plenarno vijeće.

Zaključak 6.

Kapitul obvezuje Provincijski definatorij da:

- pristupi obnovi samostana u Makarskoj;

- nastavi s projektom pastoralnog centra u Kninu te dovršetkom crkve Majke Božje Lurdske u Zagrebu.
- ako je moguće, napravi dizalo u samostanu u Zagrebu

Nakon izglasavanja zaključaka uslijedilo je potpisivanje kapitularaca i zajedničko fotografiranje. Sve je završeno euharistijskim slavljem koje je predvodio novoizabrani provincijal fra Željko Tolić i pjesmom Tebe Boga hvalimo.

Primljen u novicijat

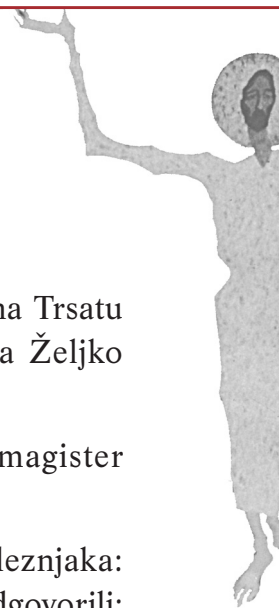
U subotu, 5. rujna 2009. godine u novicijat na Trsatu primljen je naš postulanski Miroslav Kravarušić. Obred primanja vodio je fra Željko Železnjak, provincijalni ministar Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda.

Dok fra Miroslavu čestitamo i molimo svemogućeg Boga da ga obdari svetom ustrajnošću, preporučamo ga braći u molitve.

Napustio Zajednicu

Fra Bernard Kasić, kandidat za brata laika.

Želimo mu obilje Božjeg blagoslova u životu i radu.

Oblačenje novaka na Trsatu

U subotu 5. rujna 2009. godine na molitvi Jutarnje u novicijat na Trsatu primljena su devetorica novaka. Obred primanja vodio je fra Željko Železnjak, provincijalni ministar.

Na početku obreda kandidate je prozvao fra Zoran Bibić, magister novaka.

Potom je uslijedilo pitanje provincijalnoga ministra fra Željka Železnjaka: “Predraga braćo, što tražite od nas?” Kandidati su jednoglasno odgovorili: “Potaknuti božanskim nadahnućem, želimo biti dionici vašega života u bratstvu Reda manje braće. Usrdno molimo da nas, obučene u odjeću kušnje, iskušate te naučimo s ljubavlju i veselo na sebe uzeti jaram Gospodinov i tako savršeno nasljedovati Krista - po uzoru siromašnog i poniznog sv. Franje - ljubitelja križa.” Provincijalni ministar je odgovorio tada: “Bogu hvala. Čestitamo vam i uključujemo vas u svoje bratstvo da s nama postanete jedno srce i jedna duša.”

Zatim su se molili psalmi Jutarnje. Za kratko čitanje čitan je tekst iz “Knjige o čudesima sv. Franje Asiškoga” fra Tome Čelanskoga.

Provincijalni ministar je u svojoj homiliju govorio o franjevačkome zvanju koje čini život po Evanđelju i nasljedovanje Krista po primjeru sv. Franje.

Za Hrvatsku franjevačku provinciju sv. Ćirila i Metoda fra Željko Železnjak, provincijalni ministar, primio je u novicijat Marija Mohera iz župe Svih svetih, Đakovo, Matu Bašića iz župe Sv. Mirka, Šestine-Zagreb, Nikolu Kaurina iz župe Sv. Antuna Padovanskoga, Otok, Damira Burlića iz župe Pohoda BDM, Garešnica, Hrvoja Nikolića iz župe Sv. Nikole biskupa, Sikirevci i Božu Sarafa iz Hrvatske katoličke misije Beč.

Za Franjevačku provinciju Sv. Jeronima iz Zadra fra Josip Sopta, provincijalni ministar, primio je u novicijat Ivana Batinića iz župe Sv. Petra, Zadar, i Antu Bilavera iz župe Uznesenja BDM, Zadar.

Za Franjevačku provinciju Presvetoga Otkupitelja, Split, fra Zoran Jonjić, delegat provincijalnoga ministra Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja iz Splita fra Željka Tolića, primio je u novicijat Miroslava Kravarušića iz župe Sv. Petra, Vlačka-Zagreb.

Obred je završio svečanim blagoslovom koji je svima podijelio fra Željko Železnjak, provincijalni ministar.

Sudionik

XVI. Obiteljski susret

Od 16. do 19. srpnja 2009. održan je Obiteljski susret u Franjevačkom samostanu u Zaostrogu. To je šesnaeti u nizu takvih susreta koji se na inicijativu djelatnika Obiteljskog savjetovališta pri samostanu Gospe od Zdravlja u Splitu, jednom do dva puta godišnje održavaju od 1994. do 2004. na inicijativu dr. sci. Elze Jurun. Od 2007. animatorica susreta je dr. Danijela De Micheli Vitturi uz potporu gvardijana samostana fra Ivica Omazića. Na susretu se okupljaju djeca i roditelji. Najčešće dolaze obitelji u punom sastavu, izostane po koje starije dijete. Susretu se raduju roditelji, a još više djeca. Danas je izuzetno zahtjevno i vremenski, a posebno financijski omogućiti jednoj višečlanoj obitelji zajedničko izbjivanje iz vlastitog doma na nekoliko dana i još uz osmisleni sadržaj za sve članove obitelji od najmanjih do najvećih i da pri tom zadovolji duhovne i tjeledne potrebe. Zato još jednom veliko hvala fra Ivici koji ima razumijevanja za danas, mogli bi reći hrabre, ponekad neprepoznate avanturiste života koji živeći ljubav prihvaćaju brojnu djecu zahvalni Bogu na daru svakoga novog života. Ove smo godine na susretu imali i dvije trudnice. Obitelji su ovaj put došle iz Zagreba, Dugog Rata, Opuzena, Ljubuškog i Splita. Svakodnevno smo, osim plivanja i kupanja, uz pjesmu molili krunicu, slavili sv. misu, a predslavili su fra Ivica Omazić i njegovi gosti fra Mladen Jozić i don Grgo Grbešić, koji je animirao i klanjanje pred Presvetim i održao predavanje o molitvi. Dr Danijela je održala radionicu na temu Obiteljsko zajedništvo u brizi o zdravlju, te predavanje o odgovornom roditeljstvu koje uključuje razboritost i velikodušnost, nakon čega je uslijedilo dijeljenje iskustava iz svakodnevnoga obiteljskog života.

U svom izlaganju o molitvi don Grgo Grbešić, župnik župe Đakovački Selci i doc. crkvene povijesti na fakultetu u Đakovu, govorio je o potrebi da molitva iz razuma treba sići u srce. Postoje različiti oblici molitve i faze života kada su potrebe za molitvom različite. U obitelji gdje živi nekoliko različitih generacija teško je i nerazborito od svih njezinih članova očekivati jednaku potrebu za molitvom. Mladi su okupirani sobom, roditelje brine posao, egzistencija i skrb o obitelji, a stariji su okrenuti religioznom. Potrebno je naći mjeru i način za zajedničku molitvu i da ona bude učinkovita svima. Najbolji način za to je roditeljski primjer življenja u istini i ljubavi. Ljubav je mjera za sve i ona od nas zahtjeva trajno opraštanje u suživotu s drugima. Krunica je divan način zajedničke molitve koja je našla važno mjesto u životu don Grge. Prava molitva dolazi od Boga, ne od nas, važan je prijelaz iz religije u vjeru, potrebno je napustiti «zlatnu telad» naučene oblike molitve, koji postaju neproductivni, te dopustiti da Duh Sveti moli u nama i s najvećim poštovanjem pristupati sv. misi. Don Grgo je kazao kako je za njegov život puno značila molitva za strah Božji i molitva za sedam

darova Duha Svetoga. Duh Božji je taj koji mijenja ljudsko srce. Gospodin nas želi dići na viši nivo molitve, ti prijelazi su popraćeni suhoćom i krizom. Potrebno ih je proći bez panike i strpljivo čekati uz veliko trpljenje. Griješi se zbog nedostatka strpljenja. Preokret dolazi po molitvi Duhu Svetomu, a po Duhu Svetomu dolazi i jasnoća. Samo odgoj je ključ odgoja naše djece, što znači da počnemo prvo od sebe, slomiti vlastiti ponos i ponizno prihvatiti svoje nedostatke uz svakodnevno opraštanje. Najmanje govorimo riječima, a najviše životom. Molitva silazi u naša srca i koliko rastemo u ljubavi, toliko nam se Bog otvori, poručio je don Grgo u svom izlaganju, nakon čega je odgovarao na pitanja sudionika. Gđa Darija Mladin, katehistica i majka šestero djece animirala je djecu da crtaju i pišu kada i kako mole u obitelji i je li im teško moliti. Bilo je zanimljivih i poticajnih odgovora («Kad čujem riječ molitva prvo na što pomislim je prošenje nečega, uglavnom oprosta za počinjeno zlo. Možemo tijekom dana zapisivati što se dogodilo i koga smo sreli pa se i zato moliti i zahvaljivati.» T. Tošić). Djeca mole ujutro, u podne i navečer i, što je najbitnije, nije im teško moliti.

Pod vodstvom gđe Darije, djeca su izvela i mali skeč o obiteljskoj molitvi, prikazavši koje su zapreke za molitvu: televizija, kompjutor, igra, vrijeme poklonjenu nečemu drugom ili nedostatak zajedničkog interesa istovremeno, te mali dramski prikaz iz života sv. Franje Asiškog, koji je sastavila gđa. Darija, a povodom obilježavanja 800. godina osnivanja Franjevačkog reda.

Zaključak radionice je da u prvom redu briga o zdravlju jača zajedništvo, a bolest nas u tome učvršćuje, pogotovo ona kojoj se ne možemo sami oduprijeti. Međutim postoje situacije koje zloupotrebljavaju bolest, potrebno ih je prepoznati da bi izbjegli bolesnu manipulaciju. Loše navike prekomjernog uživanja alkohola, duhana i opojnih sredstava razaraju obitelj i traže pojačanu skrb te često i pomoć izvan obitelji. Djecu je dobro uključiti i u skrb o bolesniku, ali postoje situacije kada je potrebno djecu zaštititi, pa čak i izolirati ukoliko se radi o teškim psihičkim bolesnicima koji ugrožavaju zdravlje i život djece. Nakon predavanja dr. Danijele pod naslovom Odgovorno roditeljstvo između velikodušnosti i razboritosti sudionici su podijelili bogata vlastita iskustva o prihvaćanju života kao najdragocjenijega Božjeg dara, a dobar su primjer i dvije obitelji koje očekuju prinovu (treće i peto dijete).

Zahvalni smo Bogu za ovaj susret. Najbolja zahvala za uloženi trud je iščekivanje novog susreta.

Hvala dragom Bogu i svim sudionicima XVI. obiteljskog susreta za međusobno bogaćenje ovim druženjem, a pogotovo domaćinu fra Ivici Omaziću koji je još jednom bio dobar i velikodušan domaćin pun razumijevanja za velike i male.

Danijela De Micheli Vitturi

Vinjanski molitvenik i pjesmarica

O blagdanu Uskrsnuća Gospodnjega 2009. vinjanski župnik fra Denis Šimunović obdario je svoje župljane posebnim darom. Objelodanio je molitveni priručnik s molitvama i pjesmama koje se mole i pjevaju u Gornjim i Donjim Vinjanima.

„Pobožnom i radosnom puku Božjemu“, kako ga naziva priređivač, stavio je u ruke pomagalo za bogoslužna i druga vjerska slavlja koja se događaju u ovoj prostranoj župnoj zajednici.

Na tri stotine stranica maloga formata i pregledna sloga fra Denis je sabrao, priredio i napisao molitve i pjesme puka Božjega, koje su u uporabi u vinjanskim bogoslužnim i vjerskim susretima. Tu su svagdanje i prigodne molitve, molitva krunice, put križa, molitve o blagdanima svetaca. Posebno poglavlje čine blagoslovi obitelji, djece i knjiga, automobila i ljljana, bolesnika i svijeća, vode i polja. Molitvenik sadrži i podroban ispit savjesti, misni obrazac te bolesničko pomazanje.

U drugom dijelu molitvenika fra Denis je zajedno s Ivnom i Zrinkom Petric sabrao crkvene pjesme koje oživljuju bogoslužne skupove kroz crkvena vremena. Na kraju se nalaze marijanske i svetačke pjesme.

Iznenaduje obilnost vinjanskih posebnosti i pobožnosti, koje su nastale kroz višestoljetnu praksu ove žive zajednice. Drevne molitve devetnica fra Denis je osuvremenio, a profesor Ivan Juroš jezično pregledao. Priređivač je posvetio velik dio stranica i svecima kojima se utječe vinjanski puk, a tih nije malo. Tu su sv. Roko i sv. Ante, sveta Kata i sv. Nikola Tavelić, naslovi župnih i područnih crkava. Zatim sveci kojima su posvećene kapelice na području župe: bl. Alojzije Stepinac, Srce Isusovo, Srce Marijino, Ivan Krstitelj, Mala Gospa, Gospa Žalosna i Gospa od Zdravlja.

Molitveni priručnik priređivač skromno naziva „pomagalo“, a ne nadomjestak za izravni susret s Bogom po molitvi. Molitvenik ne zamjenjuje molitvu srca. Zbirka pjesama ne isključuju ushite duše. Ovaj uradak je „rezultat i potreba traženja Vinjančana i hodočasnika“ da u svojim rukama imaju „pomoć u jačanju i krijepljenju vjere“.

U ovom dragocjenom duhovnom blagu, koje je po prvi put sabrano i objelodanjeno, nedostaje spomen na obrede Velikog tjedna, posebno Velikog petka, kad Vinjančani nose i ljube križ te kantaju muku. Možda bi to prelazilo okvire samog molitvenika ili je pak ostavljeno da se nešto slično prije ili kasnije objelodani u posebnom priručniku.

dar

Ministransko hodočašće po župi Vinjani

U petak, 3. srpnja ministranti župe Vinjani zajedno s voditeljem i župnikom fra Denisom Šimunovićem pošli su na ministrantski put župom.

Okupili smo se na Tomislavljevu te s pjesmom i molitvom na usnama krenuli prema crkvi sv. Ante. Kod crkve sv. Ante pridružili su nam se ministranti župe Podbablje sa svojim župnikom fra Vinkom Gudeljom. Nakon pozdrava i kratke stanke zajedno smo pošli prema kapelici Ivana Krstitelja u Juroša. Tu smo se pomolili, a fra Vinko nam je održao duhovni nagovor u kojem se osvrnuo na život sv. Ivana Krstitelja. Zatim smo nastavili prema Nenadićima gdje se nalazi kapela Presvetog Srca Marijina. Pod vodstvom fra Denisa izmolili smo kronicu Blaženoj Djevici Mariji da nas njezin zagovor prati na započetom putu.

Sljedeće odredište bila je kapelica Srca Isusova u Vidošima. Na toj dionici puta iznenadila nas je kiša. Pod njenim kapima sklonili smo se u Jovića. Neki su potražili i našli zaklon pod gustim krošnjama starih stabala, a drugi ispod terasa susjednih kuća.

Nakon kiše, koja je donijela svježinu, nastavili smo put prema Vidošima gdje se nalazi kapelica Srca Isusova. Tu smo se pomolili, napravili stanku, pa nastavili naš hod.

Napokon smo stigli u Kutleše, do kapele blaženoga Alojzija Stepinca. Pred kipom mučenika smo se pomolili te šumskim putem po jakom suncu pošli prema Perićima i Jelavićima, odakle smo nastavili prema župnoj crkvi sv. Roka. Iako je sunce na toj dionici puta pokazalo svoju snagu, ponovno nas je iznenadila kiša. Sklonište smo našli u župnoj dvorani. Kako kiša nije prestajala, nakon dužeg odmora i okrepe koju je pripremio Ante Mario Topić, automobilima smo se odvezli do crkve sv. Kate gdje smo imali euharistijsko slavlje. Slavlje je predvodio fra Denis, a fra Vinko je bio na raspolaganju za svetu ispovijed. Poslije euharistije naši fratri su nas počastili pizzom i sokovima.

Iako nismo uspjeli u namjeri prepješačiti do našega odredišta - Sv. Kate, put je bio odličan, kao i raspoloženje svih ministranata.

Ističem kako su nas mještani u svim selima lijepo dočekali i počastili, na čemu im u ime svih sudionika hoda iskreno zahvaljujem. No, na poseban način zahvaljujem našem župniku fra Denisu koji nam je priuštio nezaboravan put.

Mate Perić

Proslava svećeničkog ređenja

Makarska-Biokovo, 3. srpnja 2009. U Franjevačkoj crkvi Uznesenja Marijina u Makarskoj sastali su se ređenici franjevci naše Provincije iz 1977. godine da proslave dan svoga svećeničkog ređenja. Neki su od njih upravo tog dana 3. srpnja 1977. bili ređeni za svećenike u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu. To su: fra Ivan Buljević, fra Stipica Grgat, fra Josip Grgić, fra Stipe Nimac, (†fra Zvonko Nimac) i fra Nediljko Tabak. Njih je za svećenike zaredio Frane Franić, splitski nadbiskup, dok je fra Petra Lubinu, fra Antu Madunića, fra Miljenka Odrlijina i fra Luku Tomaševića zaredio u Jeruzalemu 29. lipnja 1977. biskup Hanna Kaldany, vikar jeruzalemskog Patrijarha. Slavljenici predvođeni fra Stjepanom Čovo, nekoć njihovim magistrom i profesorom slavili su zajedničko euharistijsko slavlje u kojem su zahvalili Bogu na milosti svećeničkog poziva na mnogim darovima, prosvjetljenjima i poticajima, a navlastito na dosadašnjim godinama vjernoga svećeničkog služenja. Toga dana su obnovili i drage uspomene provedene ispod masivnog Biokova i prisjećanja na zgone iz vremena bratskog i franjevačkog zajedništva. Ujedno su se sjetili svojih pokojnih roditelja, odgojitelja i profesora, pokojnog kolege fra Zvonka kao i svih onih koji su doprinijeli njihovu odgoju i usmjerenju. Predsjedatelj misnoga slavlja fra Stjepan im je progovorio o važnosti svećeničkog poziva prigodom otvorenja svećeničke godine koju je otvorio Benedikt XVI., papa na svetkovinu Srca Isusova 19. lipnja a koja će trajati do 19. lipnja iduće godine.

Predvoditelj im je između ostaloga rekao: »Pogledate li svoj prevaljeni redovnički i svećenički životni put, vidjet ćete da je na njemu bilo uspona i zastoja. Postavljali ste mnoga pitanja sebi, a i drugi su se pitali za vas kao za sv. Ivana Krstitelja: 'Što će biti od ovih mladića?' (usp. Lk 1,66). Koliko je svatko od vas znao i htio prihvatiti sve ponuđene sadržaje života i s njima se okoristiti, najbolje zna svatko osobno za se kazati. Ipak je najbolji pokazatelj da ste na tom putu bili odvažni i smjeli jer ste danas ovdje, da ste ustrajali i da i u ovoj crkvi i sredini, danas radosno doživljavate svoje dane, gledajući ih usmjerene prema naprijed. Bili ste uvijek svjesni da ste svoj izbor stavljali na čvrste temelje, na tvrdu stijenu, koju bujice nisu mogle potkopati, rđa izgristi, tat pokrasti, a znali ste da će vode i bujice podrivati vašu čvrstinu, umanjivati vaš zanos da hodite naprijed, a struja života nositi vas daleko od postavljenog cilja životnog usmjerenja. Da se to nije dogodilo trebate zahvaliti onome koji vam je obećao da će biti s vama sve do konca svijeta, Kristu Gospodinu i njegovoj Majci Mariji. On nikada nije povlačio svoje obećanje, vi ste se mogli kolebati, posrtati, klicati, ali ste se dizali i nastavljali koračati naprijed, otvarali ste srce i dušu da vas Gospodin pohodi i vodi. Važno je da ste se dali voditi. Bili ste uronjeni u svoje vrijeme i njegove probleme,

svjesni da svako vrijeme ima svojih izazova i svojih posebnih poteškoća, ali zato i svoje poslanje i vrijednost. Nijedno vrijeme po sebi ne stoji bliže ili dalje Kristu, svako posjeduje vlastitu raspoloživost za kršćansku vjeru.«

Predsjedatelj im je naglasio važnost svećeničkog poslanja i rekao: »Vaš se život odvijao u potresnim vremenima koja su donijela ne samo velika politička previranja, nego su prouzročili i veliko duhovno opustošenje. Iz svega toga za vas je proizlazio izazov kako poimati kršćansko promišljanje da ga današnji čovjek prihvati. Tražili ste uspostavljanje ravnoteže između vjere i svijeta. Ravnoteža nije postignuta jednom zauvijek. Uvijek ste u nekakvoj nesigurnoj ravnoteži koja je čas postignuta, čas ponovno ugrožena. Znači da je tu stalna dinamika, stalno traženje, trajno nastojanje. Uvijek ste pred onim što je veće od vas kao pred nečim što je zadatak i što je poziv. Apostol Pavao je opisao to iskustvo kao isprepletenost jakosti i slabosti u vlastitom životu. Gradili ste mostove između životnih napetosti, ali nikada niste zaboravili da je vjera temelj odnosa i mjerilo snaga... Pokazivali ste ljudima da ne zaborave svoje ime, jer je njihovo ime uronjeno u Božje ime. Dizali ste svijest čovjeku o njegovu dostojanstvu i poslanju u svim strujama koje su ga željele degradirati, a ona su se nalazila u temeljima totalitarizama 20. stoljeća. Bog djeluje preko ljudi i stvari u svijetu, preko zbivanja i tako se ostvaruje povijest čovječanstva. On poštuje ljudsku slobodu i prirodne zakone.

Protekle godine vašega služenja Bogu, Crkvi i hrvatskom narodu, za vas su prigoda velike zahvalnosti, ali i pogled u budućnost. Ne smijete nijekati da imate osobnih i zajedničkih problema, da problema ima u Crkvi, u našem Redu i u našoj redovničkoj zajednici – Provinciji. Uza sve to Crkva živi, ona je uvijek mlada, dinamična i životna. To je iskustvo koje ste i sami doživljavali kroz protekle godine. Drugi su išli drugim putovima i doživjeli druga iskustva. Svatko od vas zna svoja i ona se ne smiju uopćavati. Osobni doživljaji su najdublji, ali oni ne mogu biti kriterij općenitosti. Mi znamo da Crkvu ni vrata paklena neće nadvladati i u toj budućnosti Crkve i vaša je budućnost. Nada treba povjerljivi oslonac, temelj koji je postavljen jednom zauvijek u Kristu (1 Kor 3,11)«.

Kako je ovo godina slavlja 800 godina franjevačkih početaka, predsjedatelj im je istakao važnost franjevačkog poslanja: »Franjevci su svjesni, dok slave osamstoti jubilej milosti početaka, kako se ne mogu mjeriti s Franjom, njega imitirati, ali mogu i moraju 'održavati sveto evanđelje Gospodina našega Isusa Krista' (PPr 1). Trebaju se otvoriti Crkvi i njenoj karizmi, naviještati evanđelje ljubavi Božje za ljude i iskorjenjivati slabosti. Živu Crkvu trebaju ljubiti, popravljati i izgrađivati. Franjo je na koncu svoga života bodrio i blagoslovio braću te im rekao: 'Ja sam svoje učinio, a što vi treba da učinite,

neka vas pouči Krist!’ (2Čel 214). Franjevci danas ispituju načine kako će uprisutniti Krista u naše vrijeme uvijek s vodstvom Crkve i za Crkvu. To je franjevcima 18. travnja 2009. rekao papa Benedikt XVI.: ‘Predragi, zadnju riječ koju vam želim uputiti jest ista koju je uskrsli Krist povjerio svojim učenicima ‘Idite!’ (usp. Mt 28,19; Mk 16,15). Idite i nastavite ‘popravlјati kuću’ Gospodina Isusa Krista, njegovu Crkvu. Proteklih dana potres je pogodio Abruzzo, teško oštetio mnoge crkve, a vi iz Asiza dobro znate što to znači. Ali postoji druga ‘ruševina’ koja je zaista veća, ruševina osoba i zajednica! Počnite uvijek od sebe, poput Franje. Mi smo prva kuća koju Bog želi obnoviti. Ako budete uvijek sposobni da se obnavljate u duhu evanđelja nastaviti ćete pomagati pastire Crkve da lice Kristove zaručnice bude ljepše. Ovo papa danas od vas očekuje kao na vašim počecima».

Poslije misnog slavlja u crkvi, slavljenici su se uputili automobilima na Biokovo i na predjelu Lađana našli divni prostor za bratsko druženje i razgovor. Sve je lijepo i ugodno spremio domaćin slavlja fra Miljenko, gvardijan u Makarskoj na čemu su mu svi od srca zahvalili. Biokovski vrhovi bili su obasjani suncem, ali i prolaznim maglama koje su donijele i kiše, što nije omelo atmosferu bratskog druženje, zajedničkih uspomena i sadašnjega životnog trenutka. Za sve vremenske eventualnosti i izazove nađeno je divno rješenje u planinarskoj kući velikodušnog gospodina Ante Šarića iz Tučepa.

Sudionik

30. obljetnica svećeništva fra Marinka Vukaman

U nedjelju 5. srpnja 2009. godine u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Sindelfingenu euharistijskim slavlјem i prigodnim programom obilježena je i proslavljena 30. godišnjica svećeništva fra Marinka Vukmana, voditelja Hrvatske katoličke misije u Sindelfingenu

Euharistijsko slavlje, koje je započelo procesijom od prostorija Hrvatske katoličke zajednice Sindelfingen do župne crkve Presvetog Trojstva, uz mnogobrojne vjernike iz Sindelfingena i okolice, prisustvovali su i fra Nediljko Brečić iz Stuttgart, fra Jure Zebić iz Bad-Cannstatt, fra Božo Polić iz Ballingena, đakon Ivan Jeleč, dekan dekanata Böblingen Karl Kaufmann i prelat Rudolf Hagmann iz biskupije Rottenburg-Stuttgart, koji je predvodio misu.

Na početku misnog slavlja fra Marinko Vukman je izrazio radost što ovo slavlje, svoj tridesetogodišnji jubilej svećeništva, slavi u svećeničkoj godini koju je prije dva tjedna proglasio papa Benedikt XVI. „Da volite i cijenite

svoje svećenike, doživio sam tisuću puta, diljem domovine, a posebno ovdje u tuđini. Doživio sam tu ljubav i zahvalnost u svojoj prvoj župi Runovići-Zmijavci, devetnaest godina u Stuttgartu i devet godina ovdje u Sindelfingenu, a osjećao sam to i ovih dana kad ste izražavali zahvalnost Bogu za žrtvu i rad svojih svećenika, kad ste zajedno s našim neumornim časnim sestrama Bogoljubom i Bernardetom pripremali ovo slavlje!“, zahvalio je fra Marinko.

U propovijedi je prelat Hagmann uputio čestitke zajednici i zahvalio fra Marinku na 30 godina predane službe Crkvi i ljudima te mu poželio Božje snage i blagoslova. „U razgovoru s fra Marinkom i u njegovu odnosu sa župljanima osjetio sam strast da Bog i ljudi za njega imaju veliko značenje. Tako i mi, dragi vjernici, nismo tu samo za sebe, mi imamo poslanje i naredbu biti Crkva i zajednica. Bog želi zajedništvo s nama, On želi s nama živjeti, biti snaga i cilj našeg života, želi da budemo njegovi suradnici i zato nam daje snagu, ruke i noge da djelujemo zajedno s njim. I kao Božji narod mi živimo pod jednim znakom, znakom križa, koji nas povezuje, Poljake, Talijane, Hrvate, Nijemce...“, poručio je u nadahnutoj propovijedi vjericima prelat Hagmann.

Među mnogim gostima iz kulturnog i javnog života slavlje su uveličali generalni konzul Republike Hrvatske u Stuttgartu Ante Cicvarić, koji je fra Marinku uputio čestitke i poželio da i dalje među ljude nosi radost i veselje kao i do sad, konzulica Mirjana Božić, voditelj ureda za strance pri gradu Sindelfingenu Ahmad Amini i u ime gradonačelnika grada Sindelfingena Walter Arnold, koji je posebno naglasio uspješnost društvenih, kulturnih i duhovnih aktivnosti Hrvata u Sindelfingenu predvođenih Hrvatskom katoličkom zajednicom s fra Vukmanom na čelu.

„Služba Bogu, katoličkoj Crkvi i čovjeku bila vam je uvijek na prvom mjestu. Vi ste nam bili oličenje vjere, kulture i tradicije, zalagali ste se za siromašne i ugrožene, znali riječju, razgovorom i pjesmom potaknuti svakoga, bili ste tu za čovjeka, domovinu i narod. Molili smo Boga da izdržimo u tuđini i On nam je poslao vas!“, zahvalila je u ime svih župljana Zorica Heidecker.

Nakon euharistijskog slavlja priređen je i kulturni program u kojem su sudjelovali mali i veliki zbor HKZ Sindelfingen pod ravnanjem časne Bernardete Tomić, zbor mladih Salve angeli, mali, veliki i srednji folklor zajednice Vila Velebita te tamburaši Matije Gupca. U zabavnom dijelu nastupio je tamburaški sastav Plavi Dunav.

Prihod od proslave u iznosu od 10.000 eura bit će namijenjen za gradnju srušene crkve u Staroj Gradiški u Požeškoj biskupiji.

Ivana Livačić

Slavlje sv. krizme u HKM u Sindelfingenu

Subota, 4. srpnja 2009. godine, u Sindelfingenu bila je posebno svečana za 32 mladih krizmanika, njihove roditelje, kumove, rodbinu i prijatelje, od kojih su neki došli iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Za taj su se dan pripremali cijeli život, posljednjih godinu dana posebno intenzivno kako bi položili ispit zrelosti i time postali punoljetni kršćani.

Svečanost je započela procesijom od prostorija Hrvatske katoličke zajednice u Sindelfingenu do župne crkve, a nastavila se euharistijskim slavljem koje je predvodio šibenski biskup Ante Ivas uz voditelja misije fra Marinka Vukmana te svećenika u pratnji biskupa Ante Pavlovića i fra Ivana Mihalineca iz Nagolda, čijih je deset krizmanika došlo primiti potvrdu u ovoj župi.

Na početku euharistijskog slavlja fra Marinko je srdačno pozdravio sve prisutne. „Velik je ovo dan, a još nam je veća čast što je ovaj dan došao proslaviti s nama biskup Ivas, koji će i podijeliti sakrament svete potvrde“. Biskup Ivas nije mogao kriti svoje uzbuđenje što se na taj dan udaljen 1100km od svog grada u domovini susreo s hrvatskim krizmanicima. „Vrijeme je podjele svete potvrde, i u domovini sam ovih dana krizmao puno mladih krizmanika, od kojih vam prenosim pozdrave i molitve! Poklonimo našim mladima ljubav pred Bogom, jer nama trebaju hrabri mladi da izgrade ovaj svijet i našu domovinu!“, naglasio je o. Biskup.

U nadahnutoj propovijedi biskup Ivas je istaknuo Isusov poziv da prijedemo prijeko, na drugu stranu u Njegov zagrljaj. Kako je Bog prešao na Zemlju, iz vječnosti u ovo naše vrijeme, da nas pozove i povede da prijedemo na drugu stranu i kako je Isus Krist prešao na drugu stranu gdje je započela Njegova muka kako bi svoj narod poveo u život, tako nam i danas želi nešto važno dati. On želi da ne ostanemo s onu stranu sljepoće, jer nije ljudsko srce stvoreno da živi samo na ovoj Zemlji. Jer sve što je Isus činio, činio je zato da nam otvori oči, učvrsti nas za vječno, Božje, za naše korijene, izvore identiteta jer čovjek nije čovjek bez svog izvora i korijena. Najveća varka je kad čovjek počne misliti da može bez Boga, bez bližnjega svoga, bez obitelji graditi sretan i bogat život, kad misli da mu ne treba njegov narod. Zato uđite u lađu, u Crkvu u kojoj nas Isus okuplja da lakše prijedemo na drugu stranu. Treba prepoznati Boga u svojoj Crkvi, u svom životu, jer nije lako kad ostanemo sami“.

„Isus nam je obećao snagu svog duha kojeg primamo u svetoj krizmi. To je dar koji nam daje snagu da vjerujemo da ima važnijih stvari od ovozemaljskih vrednota. Pa pokušajmo živjeti te Božje vrednote!“, poručio je biskup Ivas.

Krizmanici su nakon primanja sakramenta svete potvrde prinijeli na oltar darove: vino, kruh, Bibliju, gitaru i pjesmaricu, svijeću, hrvatski dres, kronicu i automobil kao simbol žuljeva i rada.

Svečanost su pjevanjem uveličali misijski zbor pod ravnanjem časne sestre Bernardete Tomić i zbor mladih Salve angeli.

Ivana Livačić

Ministrantski susret u Wernau

4. srpnja 2009. u Wernau u organizaciji Hrvatskih katoličkih zajednica Biskupije Rottengurg-Stuttgart i Biskupijskog ureda za mlade u Wernau organiziran je susret ministranata Hrvatskih katoličkih zajednica Biskupije Rottenburg-Stuttgart. Na susret pod nazivom "Dođi i slijedi me!" okupilo se oko 350 ministranata iz 14 Hrvatskih katoličkih zajednica biskupije Rottenburg - Stuttgart. Susretu je prisustvovalo i 60 animatora iz katoličkih zajednica, od kojih je dio nedavno završio školu animatora koju je prvi put organizirao Koordinacijski odbor Hrvatskih zajednica i Ured za mlade biskupije.

Početak susreta obilježen je svetom misom u crkvi Sv. Erazma u Wernau koju je uz sudjelovanje hvatskih svećenika iz katoličkih zajednica predvodio fra Josip Repeša iz HKZ Bad Cannstatt - Feuerbach. Na početku sv. mise u ime Hvatskih katoličkih zajednica sudionike susreta pozdravio je don Ivica Komadina iz HKZ Reutlingen - Metzingen - Tübingen i p. Oliver Westerhold biskupijski povjerenik za ministrante.

Fra Josip je u svojoj prigodnoj propovijedi sudionicima susreta približio značenje poziva u ministrantsku službu. Pri tome je usporedio ministrantski poziv s pozivom malenom Davidu da bude kralj Izraela ili ribarima koje Isus poziva da budu apostoli. Gospodin i ministrante poziva u službu oltaru na različite načine širom svijeta. Ministrant je u službi oltara, svećenika i zajednice i kao takav postaje primjer drugima. Ministranti nisu suvišni Crkvi nakon krizme, kada se mnogi udaljuju od službe. Tada je svatko pozvan biti među mladima, animator u zajednici, u zboru mladih, pastoralnim vijećima i svim ostalim aktivnostima u svojoj zajednici. Konačno, ministrant je pozvan biti pastoralni suradnik u župi, akolit - služitelj pričesti, čitač na misi, redovnik, svećenik. Mnogi su poznati ljudi kao djeca služili oltaru i na taj način napredovali u milosti Božjoj. Zato je lijepo da se ministranti okupljaju u svojim zajednicama, da odlaze na izlete, razne susrete, provode svoje slobodno vrijeme sa svojim prijateljima u zajednici.

Na kraju svete mise biskupski povjerenik za ministrante pozvao ih je na veliki susret ministranata u Rimu 2010. godine i na još neke aktivnosti povjerenstva za ministrante biskupije Rottenburg-Stuttgart.

Poslijepodnevni program organiziran je u natjecanju u 12 različitih interaktivnih igara koje su pripremili i vodili mladi animatori iz Hrvatskih katoličkih zajednica. Nakon dva i pol sata natjecanje je završilo proglašenjem pobjednika. Prvo mjesto su osvojili ministranti iz HKZ Göppingen - Geislingen, drugo mjesto ministranti iz HKZ Reutlingen - Metzingen - Tübingen, a treće mjesto ministranti iz HKZ Bad Cannstatt - Feuerbach. Pobjednici su nagrađeni prigodnim nagradama, svaki ministrant sudionik susreta dobio je pohvalnicu za aktivnosti u zajednici, a svaka zajednica je dobila i prigodnu spomenicu od susreta. Poslije proglašenja pobjednika i podjele uspomena i nagrada ministranti su ostali u zajedničkom druženju do povratka svojim kućama.

Sudionik

Hrvatsko hodočašće u Marienthal

Na Duhovski ponedjeljak, 1. lipnja, Hrvati iz rajnsko-majnske pokrajine proslavili su blagdan Majke Crkve u šumovitom marijanskom svetištu, Marienthalu. S vjernicima su bili svećenici i pastoralni suradnici.

Prije euharistijskoga slavlja hodočasnici su pristupili sakramentu pomirenja i pobožnosti križnoga puta koju je predmolio fra Ante-Krešo Samardžić iz Frankfurta. Tekstove križnoga puta priredio je fra Zvonimir Brusač prigodom 800. obljetnice osnutka Franjevačkog reda. Tekstove su čitali vjernici iz različitih misija.

Na početku euharistijskog slavlja, organizator fra Petar Klapež pozdravio je Gospine štovatelje.

Euharistijsko slavlje predvodio je konventualac fra Mate Nikola Rošić, a s njim su koncelebrirali fra Ante Bilokapić, fra Ante Bilić, fra Josip Klarić, fra Mladen Marić, fra Marijan Petričević, fra Željko Ćurković, fra Paško Mandurić, fra Ante-Krešo Samardžić, fra Ivica Erceg, fra Petar Klapež, vlč. Stipe Zadravec i đakon Mate Valjan.

Ministranti su bili iz Wiesbadena. Evandjelje je navijestio đakon Mato Valjan. Prikazne darove prinjeli su mladi iz Wiesbadena i Rüsselsheima. Pjevanje je predvodila s. Pavlimira Šimunović iz Frankfurta.

Milodari što su se skupili na ovom hodočašću poslani su žrtvama potresa u Aquili u Italiji.

Drugi dio zajedničkog druženja održan je u Bürgerhausu u Kiedrichu. U tom dijelu programa nastupilo je više skupina mladih iz naših misija koje je zaista bilo lijepo vidjeti kako se ponose svojom nacionalnom i kulturnom baštinom, u izvedbi narodnih kola i plesova iz svih krajeva Hrvatske.

Posebno je bio zapažen nastup mladih iz Kelkcheima koji su ponovili dio nedavno održanoga glazbenog natjecanja mladih solo pjevača. Kulturni dio programa vodio je urednik Žive zajednice iz Frankfurta dr. Adolf Polegubić, a zabavni dio programa bio je povjeren bandu „Kumovi“ iz Wiesbadena.

Istog je dana u centru Rüsselsheima održana ekumenska molitva za jedinstvo svih kršćana. Na skupu su bili predstavnici svih vjerskih zajednica iz Rüsselsheima. Hrvatsku zajednicu predstavljao je župnik fra Berislav Nikić i član Župnog vijeća Ivo Zeba.

Fra Berislav Nikić je na završetku toga skupa doživio blagi moždani udar i ostao je u bolnici dva tjedna. U međuvremenu mu je umrla majka Slavka. Na njezinu sprovodu nije bio fra Berislav ni njegova najmlađa sestra Olga. Poslije izlaska iz bolnice fra Berislav je proveo tri tjedna u oporavilištu. Sada se nalazi u svojoj misiji. Hvala dragom Bogu nema nikakvih posljedica od moždanog udara.

Sudionik

Proslava Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta u Sindelfingenu

U nedjelju, 20. rujna, Hrvatska katolička zajednica Sindelfingen proslavila je blagdan Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta.

Euharistijsko slavlje u prepunoj crkvi Presvetoga Trojstva u Sindelfingenu predvodio je dušobrižnik u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Stuttgart-Bad Cannstatt fra Josip Repeša u zajedništvu s voditeljem zajednice fra Marinkom Vukmanom te uz asistenciju stalnoga đakona Ivana Jeleča.

Na euharistijskom slavlju sudjelovala je i konzulica savjetnica Generalnog konzulata RH u Stuttgartu mr. Mirjana Božić te predsjednik Vijeća stranaca u Sindelfingenu Ahmad Amini.

Slavlju je prethodio ophod od obližnjih misijskih prostorija do crkve, u kojem su uz ministrante i svećenike, išla djeca i mladi u narodnim nošnjama. Gospin pralik nosile su dvije djevojke i dva mladića u narodnim nošnjama i položili ga ispred oltara.

U pozdravnom govoru fra Marinko je istaknuo kako je poznato kako je domovina označena velikim marijanskim svetištima te kako se u svakom od tih svetišta Mariju naziva imenom tog svetišta. „Svaki dio naše zemlje, svaka naša pokrajina ima svoje omiljeno Gospino svetište. Ali lik Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta stariji je od svih zavjetnih i čudotvornih njezinih slika i kipova u svim tim crkvama. Tim likom označena je sva hrvatska crkvena povijest u Marijinu znaku. Zvonimirova Gospa, koja je devet stoljeća bila zaboravljena pod ruševinama u Biskupiji kod Knina, u ruševinama po kojima su gazili tuđinski osvajači i krvnici, postala je znakom buđenja hrvatske katoličke samosvjesti, osobito u prošlom stoljeću. Ovogodišnje naše slavlje odvija se u ozračju franjevačkog jubileja 800 godina Franjevačkog reda, kojeg je radosno proslavila proteklih dana i domovinska Crkva, a čiji sinovi franjevci već osam stoljeća pastoralno djeluju među Hrvatima i u domovini i po svijetu, a i u ovoj zajednici“, kazao je fra Marinko potaknuvši vjernike neka toga dana upute Gospi svoje molitve da pomogne hrvatskom narodu, onome kojeg tjeraju iz Bosne i Hercegovine, onome koji traži svoje nestale sinove, onome što pati po tamnicama diljem svijeta od Haaga do svih ostalih.

Djevojčica Matea Blažinović je u ime vjernika uputila molitvu Gospi.

Fra Josip Repeša je u nadahnutoj propovijedi kazao kako je hrvatski narod tijekom povijesti ulazio u različite nevolje, probleme i iskušenja te je iz svih tih situacija više ili manje uspješno izvlačio. „Na žalost, bilo je i trenutaka kada su se pojedinci ili skupine znale izgubiti, ali i gubici su realnost našeg postojanja. Danas slavimo blagdan Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta. Okupljeni na ovom slavlju dolazimo iz različitih krajeva domovine u kojima se s različitim imenima slavi Gospa. Vjerujem da su mnogi od nas i vrijeme godišnjih odmora iskoristili hodočasteći u neko od domovinskih marijanskih svetišta.“ Podsjetivši na proslavu blagdana Gospe velikoga zavjeta, kazao je kako nije čudno da se sedamdesetih godina prošloga stoljeća hrvatski narod budio na različite načine i želio se osloboditi mnogih okova te da se to podudaralo upravo s trenucima proslave tisućgodišnje vjernosti Bogu i Petrovu nasljedniku. „Naši djedovi i bake prisjećali su se starih zavjeta svojih roditelja na kojima se temelji vjernost Bogu i Katoličkoj Crkvi. No, ta vjernost nije bila uvjetovana. Svaki put kada bi čovjek svoju vjernost Bogu uvjetovao nekim određenim interesima, tada Bog nije uz takve ljude. Bogu se moli iskrena i očišćena srca. Svaki put kad su naši pređi u povijesti hrvatskoga naroda sklapali ugovor s Bogom s nekim drugim namjerama, onda su redovito u takvim trenucima gubili. Vjernost Bogu očituje se kada se obitelj okuplja i kad se djecu uči pravim stvarima bez ikakve uvjetovanosti, mržnje i izoliranosti. Vjernost Bogu se ponajbolje očituje u Gospi koja pod križem osluškuje svoga Sina. Potrebno je govoriti djelima više nego riječima“,

kazao je o. Repeša dodavši kako Hrvata ne može spasiti to što će reći da je Hrvat katolik. „Bolje je da o tome mnogo puta šuti. Nego radije neka djela, riječi i stav svakoga od nas budu takvi da se mnogi u našoj životnoj sredini upitaju, tko je taj dobri čovjek. Kada u tom trenutku saznaju da je taj dobri čovjek i Hrvat i katolik, onda će dobiti ispravnu potvrdu pripadnosti i svom narodu i svojoj Crkvi.“

Na kraju euharistijskog slavlja fra Marinko je izgovorio posvetnu molitvu Gospi Velikoga hrvatskog zavjeta. Misno slavlje uveličali su pjevanjem dječji zbor, zbor mladih i odraslih pod vodstvom s. Bernardete Tomić.

Nakon misnog slavlja za sve je priređen, uz svesrdno zauzimanje cijele zajednice, poglavito fra Marinka i časnih sestara s. Bogoljube Jurić i s. Bernardete Tomić, objed i duhovno-kulturini program u prostorijama zajednice. Sve je pozdravio Ahman Amini kojemu je zbog skorog završetka mandata to bio i oproštaj od Hrvata toga grada, koji su, kako je kazao, na čelu s fra Marinkom uvijek spremni pomoći. Sve su pozdravili i konzulica savjetnica mr. Božić i župnik njemačke župe Presvetog Trojstva beneditinac o. Johannes Rathfelder. Marko Francišković iz Karlovca kratko je predstavio svoju knjigu „Hrvatska knjiga opstanka“.

U programu je nastupio dječji zbor, folkorna skupina mladih, te dječja i srednja folklorna skupina. U zabavnom programu nastupila je skupina „Plavi Dunav“.

Prihod od tombole u iznosu od 3000 eura upućen je za pomoć djeci Vukovara.

Hrvatsku katoličku misiju Sindelfingen zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić 23. rujna 1985. stavio je pod zaštitu Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta. Od tada se blagdan u Sindelfingenu svečano slavi u prvu nedjelju najbližu 23. rujnu.

Adolf Polegubić

† Fra Stanko Mandac

Br. 01-428/09.

Split, 13. srpnja 2009.

Predmet: *Molitva za pok. fra Stanka Mandaca*

Braća koja nisu obavila molitve i slavila misu za pok. fra Stanka Mandaca, neka to učine što prije kako propisuju Statuti Provincije: braća svećenici po jednu sv. Misu, a braća klerici i neklerici križni put.

U nekrologiju pojedinih samostana neka se upiše na dan 10. srpnja:

Fra Stanko Mandac rodio se 19. siječnja 1927. u Brnazama. U novicijat stupio 22. prosinca 1945. na Visovcu. Svečane zavjete položio 4. siječnja 1950. u Zagrebu. Za svećenika zaređen 19. ožujka 1952. u Zagrebu.

Od 1952. do 2009. godine obnašao je pastoralne službe u Provinciji i u pastvi u Njemačkoj. Gvardijansku službu obnašao je u Šibeniku od 1963. do 1970. godine.

Premينو je u Sinju 10. srpnja 2009. godine. Pokopan je u samostansku grobnicu u Sinju 13. srpnja 2009. godine.

Homilija fra Željka Tolića, provincijala

Poštovani oče nadbiskupe, braćo svećenici, redovnici i redovnice, cijenjena rodbino i prijatelji, braćo i sestre!

Stojimo pred misterijem smrti i nadom da je Bog pokazao i u ovom trenutku svoju mističnu ljubav, nama ne sasvim jasnu i vidljivu, ali ljubav koja nas pokreće, daje nam život i poslije ovozemnog hoda, ljubav koja našu nadu i stremljenje pretvara u vječnu sreću i zajedništvo, život u kojem nema rastanaka, život bez boli i tuge, život koji živimo s Bogom i u Bogu.

To je ono što nas je okupilo i na ovom svetom mjestu, to je ono što čini naš život prepoznatljivim, mističnim, punim nade u Njegovu ljubav.

Okupljeni smo ovdje oko milog lika naše nebeske Majke, ispod zvonika koji se izvio do današnje velebnosti i prepoznatljivosti one godine kad je naš fra Stanko došao na ovaj svijet, došli smo se privremeno oprostiti od uzornog člana naše redovničke zajednice, došli smo Bogu zahvaliti za njegov život i moliti za njegovu dušu. Ovo naše okupljanje tek mali je znak zahvalnosti ovom čovjeku koji je cijeli svoj život bio predan Bogu, Crkvi i Domovini.

19. siječnja 1927. godine zavladała je radost u brnaškoj obitelji Duje i Pere r. Milanović Litre, jer se rodio sin kojem 23. siječnja, četiri dana kasnije na

krštenju nadjenuše ime Dušan. Sakrament krizme primi 18. svibnja 1939. godine, one iste godine kad je završio četvrti razred i došao u sjemenište pod okrilje nebeske majke, Čudotvorne Gospe Sinjske.

Turobna vremena Drugoga svjetskog rata i poraća bila su vremena kada se nosila glava u torbi i Bogu beskrajno zahvaljivalo na svakom novom jutru. Teško je bilo biti svećenik, redovnik, kandidat za službu Bogu. U to je vrijeme, od 1939. da 1948. godine Dušan, fra Stanko pohađao 8 razreda Franjevačke klasične gimnazije u Sinju, Državne gimnazije u Sinju i dislocirane Franjevačke klasične gimnazije u Zagrebu.

Mnogi su svećenici iz sinjske župe tada ubijeni. Spominjem samo neke od 45 ubijenih franjevaca provincije Presvetog Otkupitelja: fra Rafo Kalinić, fra Stanko Milanović, sinjski župnik fra Andrija Zjačić, profesori u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji fra Milan Lapić i fra Jozo Olujić. Gimnazija je oduzeta, imovina zaplijenjena, profesori proganjani, đaci rastjerani... I u samostan su nasilno ušli partizani i okupirali veći dio.

Biti Kristov u to je vrijeme značilo biti potpuno u Velikom petku, u mucu i smrti, u potpunom predanju ili nestajanju. Samo su ljudi čvrsta karaktera, snažne vjere i nepokolebljive ustrajnosti mogli izdržati nevolje i smrt što okruživaše svakog pojedinca. Smrt je bila nešto o čemu se tiho, ispod glasa, najviše pričalo i u sjemeništu i u samostanu: "Tko je sad strijeljan? Odveden je ovaj, odveden onaj. Ne znamo što je s tim i tim..." Bez suda i osude, bez krivnje i grijeha, kao janje na klanje odvedeni su mnogi. Povampireni ples smrti koji neki zaigraše otvorio je svima srca i oči, stvorio, na koljenima i u samoći, stvorio je temelj Crkvi sutra: Krv mučenika sjeme je novih kršćana, redovnika i svećenika.

Mene su progonili, i vas će progoniti... Blago vama, radujte se i kličite, velika je plaća vaša na nebesima – te i slične riječi našega Gospodina ulijevale su mnogima snagu koju ne pozna ovaj svijet, a krvnicima i ubojicama nešto što nisu mogli razumjeti ni shvatiti, nešto što im je stvaralo strah od nečega što su progonili, u jame bacali,... misleći da će smrću i jamama nestati glasa savjesti, istine, pravde. Ali, pravda je Božja, ovdje ili gore!

Gledati smrti u oči i pitati se: kad sam ja na redu, mogli su samo oni koji su imali snagu neba koja je prkosila mržnji i ubijanju. Ubijeni svećenici i od svojih nazovi "vjernika", ubijeni profesori Gimnazije i od svojih nekadašnjih učenika, razasute kosti za koje se nije smjelo ni upitati gdje su, kosti koje još uvijek tražimo, pitanja što nosi moje sutra, braćo i sestre, bili su molitva, nada, strepnja, vatra u kojoj se zlato kušalo.

U tim vremenima mali se Dušan nije dao pokolebati, nego je vjerno i potpuno želio biti Božji. U tim vremenima kada je sve bilo lakše nego biti

Božji, kada se formira mladi život i gleda svoju sreću, Dušan je odlučio biti Božji, Gospin, Crkvin, hrvatski.

Usred gimnazijskih dana, a prije odlaska u Zagreb, Dušan odlazi u novicijat na Visovac i 22. prosinca 1945. godine oblači franjevački habit i uzima redovničko ime fra Stanko. Tada su partizani, posjećujući Visovac, nosili sa sobom i metlicu da ne bi koje zrno pšenice ostalo kao hrana mladim fratrima. Bog je bio i hrana i snaga. U takvoj materijalnoj oskudici i duhovnom bogatstvu 4. siječnja 1947. godine fra Stanko prima svoje prve redovničke zavjete.

Nakon pohađanja završnih razreda gimnazije u Zagrebu, u samostanu Majke Božje Lurdske, 1948. godine upisuje se na katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu. Bilo je to vrijeme kada su u montiranom političkom procesu fratri zagrebačkog samostana osuđeni - dvojica na smrt strijeljanjem, a trojica na dugogodišnje robije!

4. siječnja 1950. fra Stanko u Zagrebu polaže svoje svečane zavjete. Za đakona je zaređen 20. prosinca 1951. godine, a za svećenika 19. ožujka 1952. godine. Mladu je misu slavio četiri dana kasnije u Sinju.

Cijelo je njegovo školovanje i duhovno dozrijevanje do potpunog predanja Franji i Kristu, iz ovoga gore možemo vidjeti, bilo protkano stalnom opasnošću za vlastiti život, svakodnevnim susretanjem s mržnjom prema svemu što je obilježeno Kristovim križem i pripadnošću njemu, obilježeno smrću mnoge njegove subraće s kojima je živio, dijelio dobro i zlo, iste patnje i nade. Tu nije stao niti se pokolebao. Što su ga jače i više progonili, vrijeđali, ponižavali, kao i njegovu subraću, to se više priljubio uz Kristov križ, to je jače i više prebira u srcu i duši kronicu na slavu Majci koja je Majka kad je najteže i kad je njezina djeca ne ostave i kad joj se s povjerenjem utječu.

Fra Stankova prva služba bila je domagistar bogoslova u Zagrebu 29. 5. - 4. 9. 1952. Službu župnog vikara obnašao je 9. 12. 1952. - 9. 10. 1957. u Zlopolju, 9. 10. 1957. - 17. 8. 1967. u Miljevcima i 26. 10. 1967. - 1. 9. 1970. u Šibeniku (Crnica).

Nakon pastoralnog rada u Domovini službu dušobrižnika u Offenbachu vršio je 1. 9. 1971. - 30. 8. 1987. te 8. 8. 1988. - 1. 8. 1997. godine.

Tada se, u svojoj 70. godini života, povlači u zasluženi mir franjevačkog samostana u Sinju, gdje boravi sve do svoje smrti, koja nas je rastužila, 10. srpnja 2009. godine.

Cijeli je život imao puno zdravstvenih problema, mnogo operacija koje je strpljivo i predano u Božje ruke nosio. Posljednju operaciju nije mogao podnijeti, nakon pada i prijeloma kuka pa je, otpušten iz bolnice, posljednje mjesec boravio u samostanu, slomljenog i neoperiranog kuka, ali vitalnog

duha, snažne vjere i potpunog predanja u Božje ruke. To je svojoj braći često svjedočio kad su ga posjećivali u njegovoj samostanskoj sobi. Čak se znao i našaliti na svoj račun i na račun vlastite bolesti, ali je rado prihvaćao i bratske šale.

Potpuno svjestan stanja i težine, nije se predavao, nego je bio spreman na zov Božje trublje, pripravan na susret sa svojim Bogom i svojom subraćom.

Bio je omiljen kod svojih vjernika: rado su mu navraćali mnogi iz župa iz kojih je otišao prije i više od 40 godina, navraćali su mu vjernici iz Offenbacha, kojima je posvetio 26 godina svoga pastoralnog rada.

Hvala ti, dragi brate Stanko, u ime svih franjevac Provincije Presvetog Otkupitelja, hvala ti u ime onih koji su ovdje ili nisu mogli doći, hvala za sve što si nam bio, hvala za ljubav i predanost Bogu i rodu, hvala za svaki primjer strpljivosti u bolesti, hvala za blagu narav i primjereno svećeničko držanje, hvala jer si Krista nosio, za Krista živio, Majci se molio, hvala za sve ono što je mnogima, tebi i Bogu znano.

Dragi brate, počivaj u miru s onima čije si odlaske oplakivao, koji su ti bili u srcu, počivaj u miru svoga Boga i doviđenja, dragi brate, u vječnosti!

Oproštajni govor gvardijana fra Bože Vulete

Naš je ovozemaljski život samo isječak onoga za što nas je Bog stvorio. Ono što o čovjeku znamo ili možemo reći tek je mali isječak onoga što on jest. Konačni smisao ovozemaljske epizode ljudskoga života je sjedinjenje s Bogom. Ono što možemo za ovozemaljskoga života učiniti za ostvarenje toga smisla ide preko nastojanja oko sjedinjenja vlastite osobnosti, sjedinjenja s drugim ljudima i cjelokupnim stvorenjem.

Prema uvriježenim mjerilima fra Stanko nije spadao u naglašeno komunikativnu osobu. No, fra Stanko je imao velik broj prijatelja, a njegovo se prijateljstvo odlikovalo vjernošću. Njegov je kalendar bio ispunjen bilješkama imendana, rođendana i drugih obljetnica dragih mu ljudi - rodbine i prijatelja; njegovi susreti s ljudima i telefonski razgovori bili su ispunjeni naglašenim iskrenim zanimanjem i raspitivanjem za druge; blagdani i slavlja bili su puni međusobnih čestitki i druženja i brojnih darova kao materijalnih znakova povezanosti; molitvama je takoreći utkao imena svojih prijatelja i rodbine u zrnca krunice koju je redovito prebiraio. Kao takav bio je i ostaje svjedokom da je i u našem užurbanom življenju moguće izabrati onaj «bolji dio» - poput evanđeoskoga lika Marije Martine sestre ili barem za tim djelatno težiti. Ta njegova odlika spada među najznačajnija obilježja svećeničke službe - povezivanje ljudi međusobno i s Bogom. Stoga je fra Stanko u svome pastoralnom radu uspijevao okupiti suradnike i pomoćnike

često oprečnih osobnosti, čemu sam i sam zahvalnim svjedokom surađujući s njim 80-tih godina u Offenbachu. Stvarajući tako živo-aktivnu vjerničku zajednicu, on se u njoj doimao nevidljivim - duh i duša. Ta ista vjernost resila je njegov odnos prema domovini Hrvatskoj i Katoličkoj crkvi i bila izvorom neustrašive odvažnosti u najtežim vremenima hrvatskog naroda i Crkve.

Dragi fra Stanko, u ime župe Čudotvorne Gospe Sinjske u kojoj si rođen i Samostana u kojem si proveo posljednjih 12 godina života, u ime svih župljana, mnogobrojne rodbine i braće franjevac iz ovog samostana, sjemeništara, časnih sestara i drugoga pomoćnog osoblja zahvaljujem Bogu koji te je dao i koji ti je dao i htjeti i djelovati. Za vjernost spomenutom i drugim darovima kojima te Bog obdario budi nagrađen vječnim sjedinjenjem sa svojim Stvoriteljem.

Od onih od kojih si imao prigodu, posebno tijekom posljednjih dvaju mjeseci svoje prikovanosti za bolesnički krevet u samostanskoj sobi, tražio si oprostjenje (27. travnja slomio kuk i bio u bolnici na Križinama do 12. svibnja kad je otpušten zbog nemogućnosti da bude operiran, a potom na kućnoj njezi u samostanu do 10. srpnja kad je umro, u petak oko 15.00 sati).

A ja u ovom trenutku i od tebe i od dragog Boga u ime svih tražim oprostjenje za sve ono čime smo ti bili opterećenjem i za sve ono što smo propustili učiniti da ti život bude radosnijim, ispunjenim i smislenijim.

Zahvaljujem bolničkom osoblju na čelu s dr. Arsenom Pavićem za predanu skrb za posljednjeg njegova boravka u bolnici kao i svom medicinskom osoblju koje mu je bilo na usluzi u njegovu općenito krhkom zdravlju, njegovu osobnom liječniku dr. Ivici Masteliću, gospođi Zdravki Romac i Jadranki Poljak za kućnu njegu zajedno s ostalim pomoćnim osobljem. Posebno zahvaljujem njegovoj mnogobrojnoj rodbini koja je s njim nje govala prave rodbinske odnose, često ga posjećivala - i u zdravlju i bolesti - i bila na raspolaganju za brojne usluge.

Dragi fra Stanko, preminuo si u petak (10. srpnja) oko 15.00 sati - dan i vrijeme kad je na križu preminuo naš Spasitelj Isus. Snagom Njegove muke neka te Njegova Majka koju si posebno častio u liku Čudotvorne Gospe Sinjske povede k Ocu Nebeskom u vječnu Domovinu. Do ponovnog susreta, počivaj u miru Božjem. Amen.

Oproštajni govor fra Mladena Marića, voditelj HKM u Offenbachu

Opraštam se od našeg fra Stanka u ime Hrvatske katoličke zajednice Offenbach na Majni. Fra Stanko je puno godina bio na službi u biskupiji Mainz u Njemačkoj. Najprije kao voditelj te zajednice šesnaest godina i poslije kao subsidijar još deset godina u istoj zajednici dok je voditelj bio

fra Josip Klarić. Važno je napomenuti da je bio prvi voditelj te misije u Offenbachu, a prvi su koraci uvijek osjetljivi i važni. Sa svojim je suradnicima organizirao vjerski i kulturni život koliko mu je to bilo moguće i koliko su dopuštale prilike. U Offenbachu je bilo teže privući i zadržati vjernike jer je tu vrlo blizu Frankfurt i u njemu Hrvatska katolička zajednica koja je nudila razne mogućnosti, npr. veći broj svetih misa i u povoljnije vrijeme. Ipak je zajednica u Offenbachu poprimala svoje konture i okupila lijep broj naših ljudi. Da ne spominjemo ostale suradnike, tome je dosta bila zaslužna i sestra Mercedes. Ona je vrlo stručno vodila pjevanje, folklor i pripremala mlade za razna natjecanja na kojima je imala dosta uspjeha.

Susreti s našim ljudima nisu bili samo vjerske naravi, nego se fra Stanko rado s njima družio u raznim prigodama. Našim je ljudima u tuđini trebala riječ savjeta, podrške i ohrabrenja, a osobito im je bila draga riječ svećenika. Velik dio vjernika koji su tvorili zajednicu i okupljali se u njoj potjecao je iz župa u domovini koje su pastorizirali franjevci i opet su se u tuđem svijetu mogli obraćati svojim „ujacima“. Tako je fra Stanko stekao velik broj prijatelja s kojima je održavao prijateljske veze sve do pred samu smrt. Jedna ilustracija kao potvrda toga. Jedna djevojka koju je fra Stanko krstio, a koja se treba vjenčati za petnaestak dana, bila je u prostorijama naše zajednice pred desetak dana. Njena je obitelj bila povezana s fra Stankom. Imali su plan da ih vjenča fra Bernardo Dukić, a da na vjenčanju bude i fra Stanko.

Na pitanje zna li da je fra Stanko slomio kuk te da je nepokretan, ta je djevojka odvrtila: „Znam, jučer sam s njime razgovarala“.

U susretima s mnogim vjernicima u našoj zajednici u Offenbachu često se dotaklo i ime fra Stanka i pitanje kako je i gdje je i na kraju uvijek: „Pozdravite ga!“. U budućće će mjesto pozdrava biti: „Bog mu dao pokoj.“

U ime svih vjernika Hrvatske katoličke zajednice Offenbach na Majni iskrena hvala na svemu dobrom što je za nju učinio, a njegovoj rodbini iskrena sućut. Neka u Bogu nađe milosrdna suca i neka mu bude laka hrvatska gruda.

† Fra Mirko Buljac

Br. 01-458/09.
Split, 29. srpnja 2009.

Predmet: *Molitva za pok. fra Mirka Buljca*

Braća koja nisu obavila molitve i slavila misu za pok. fra Mirka Buljca, neka to učine što prije kako propisuju Statuti Provincije: braća svećenici po jednu sv. Misu, a braća klerici i neklerici križni put.

U nekrologiju pojedinih samostana neka se upiše na dan 27. srpnja:

Fra Mirko Buljac rodio se 9. siječnja 1936. u Hrvacama. U novicijat stupio 12. kolovoza 1953. na Visovcu. Svečane zavjete položio 31. ožujka 1960. u Makarskoj. Za svećenika zaređen 15. travnja 1963. u Makarskoj.

Od 1963. do 2003. godine obnašao je pastoralne službe u Provinciji. Gvardijansku službu obnašao je u Imotskom od 1973. do 1979. godine i u Zagrebu od 1979. do 1982. godine.

Premينو je u Splitu 27. srpnja 2009. godine. Pokopan je u samostansku grobnicu u Sinju 29. srpnja 2009. godine.

Oproštajni govor fra Željka Tolića, provincijala

„U početku bijaše Riječ, Riječ bijaše kod Boga i Riječ bijaše Bog“ (Iv 1, 1).

Mnogo je slika, mnogo je pojmova kojima Sveto pismo opisuje i približava Boga čovjeku. Tako nam sveti pisci Boga prikazuju kao pastira, kao kralja, kao svemogućeg stvoritelja neba i zemlje, kao oca, kao zaručnika... Evanđelje po Ivanu počinje vrlo neobičnom slikom o Bogu, odnosno neobičnim nazivom za Boga. Evanđelist doslovce kaže da je Bog riječ. Koji su razlozi zbog kojih pisac četvrtog evanđelja Boga naziva tako?

Ponajprije, Bog je riječ jer je Stvoritelj. Prve stranice Biblije predstavljaju nam Božje stvaralačko djelo. U izvještaju o stvaranju svijeta izričito se veli da Bog stvara riječju. U jednom prekrasnom psalmu koji je nazvan himan providnosti, psalmist pjeva da su Jahvinom riječju nebesa sazvana i dahom usta njegovih sva vojska njihova. Božja je riječ stvaralačka, ona čini da nešto jest, da nešto postoji. Ne trebaju joj nikakvi materijalni preduvjeti za to. Božja je riječ u sebi puna snage i života. Zato će Gospodin svojim učenicima i reći da su njegove riječi duh i život. Upravo zato što je osjetio životnost Božje riječi, Petar Isusu odgovara na njegov upit hoće li i oni otići od njega: „Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga“.

Drugi razlog zbog kojega evanđelist Ivan Boga naziva riječju krije se, uvjeren sam, u istini naše vjere da nam se Bog objavio. Bog je očitovao sebe, svoju ljubav i dobrotu čovjeku. Bog je progovorio, Bog je izrekao sebe i na taj način izišao iz šutnje koja obavija njega kao stvoritelja pred čovjekom kao stvorenjem. U Starom zavjetu Bog je to učinio preko svojih slugu proroka, koji su se u svakom svom nastupu pozivali na Božji autoritet: „dođe mi riječ Gospodnja“, „ovako govori Jahve Bog“... Konačno, u punini vremena Bog nam je progovorio u svome Sinu, u svojoj vječnoj riječi.

Mislim da postoji još jedan razlog zbog kojega Boga možemo nazvati riječju. Isus Krist objavio nam je Boga kao trojstvo osoba. To je srž i jedinstvenost

kršćanske vjere. Bog je, dakle, zajedništvo osoba, *communio*, odnosno komunikacija božanskih osoba. Upravo je zato Bog riječ jer je on u sebi odnos, a odnosa bez riječi nema.

Zašto razmišljamo o svemu ovome?

U slavlju smo sprovedne svete mise za pokoj duše našega preminulog brata fra Mirka Buljca, franjevca i svećenika. I kao franjevac i kao svećenik pokojni je fra Mirko imao udio u poslanju Crkve, koju je Krist poslao da sve narode učini njegovim učenicima krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih sve ono što je on zapovijedio. Jedna dakle od bitnih zadaća Crkve jest navještaj. To je navještaj Kraljevstva Božjega, navještaj Isusa Krista raspetoga i uskrsloga, navještaj trojstvenoga Boga. Sveti nas Pavao uči u Poslanici Rimljanima da vjera nastaje iz slušanja. Upravo je zato prvi zadatak kršćanskih poslanika navještaj Božje riječi, navještaj koji rađa vjerom u srcima slušatelja.

Pokojni je fra Mirko u gotovo svim svojim propovijedima, u svakom sakramentu svete ispovijedi, usuđujem se kazati, u svakom susretu s ljudima, koristio priliku da istakne važnost Božje riječi. Uvijek je ljude poticao da čitaju Sveto pismo, da ga razmatraju i na taj način što bolje upoznaju Božju volju u svom životu. Uvjeren sam da je to činio jer mu je i samome riječ Božja bila svakodnevnom hranom. Uvjeren sam da je na druge prenosio ono što je sam iskusio, a to je životvorna i spasiteljska snaga Božje riječi, riječi koja stvara, koja čini sve novo, koja izriče Božje otajstvo čovjeku, koja gradi zajedništvo između čovjeka i Boga.

Volio bih da u našem pokojnom bratu prepoznamo sv. Pavla, čije smo riječi čuli u današnjem prvom čitanju iz 2 Tim. Pavao potiče Timoteja da se sjeća uskrslog Krista po njegovu evanđelju, evanđelje za koje se on zlopati do okova. No, Pavao zna i u toj vjeri želi učvrstiti Timoteja, da riječ Božja nije okovana. Nitko i ništa, nijedna zemaljska vlast ni sila ne mogu zaustaviti bujicu Božje riječi. Pavao, premda u tamnici, može naviještati Božju riječ jer nitko Boga ne može utamničiti.

Naš je pokojni brat fra Mirko većinu svoga pastoralnog djelovanja obavljao u teškim vremenima, kad su mnogi navjestitelji Božje riječi bili u okovima, utamničeni. Unatoč tome, u njemu je uvijek bilo hrabrosti i ustrajnosti da, nepovoljnim okolnostima usprkos, naviješta i svjedoči Božju riječ. To je činio oslonjen na Gospodinovu riječ objavljenu po apostolu Pavlu: „Vjerodostojna je riječ: ako s njime umriješmo, s njime ćemo i živjeti. Ako ustrajemo, s njime ćemo i kraljevati...”

Te nas svetopisamske riječi učvršćuju u vjeri i nadi da naš preminuli brat, koji je umro s Gospodinom, sada s njime živi; da naš preminuli brat koji je

ustrajao do konca svoga života u naviještanju Božje riječi, sada kraljuje s uskrsnim Gospodinom. Zato se opraštamo od njega bez straha i tjeskobe, bez očaja. Opraštamo se kao istinski vjernici oslonjeni na Božju riječ, puni sigurnosti u istinitost onoga što nam je Bog objavio.

U evanđelju smo čuli Isusova blaženstva iz njegova govora na gori. Uvijek je lijepo čuti Kristove ohrabrujuće riječi, utješne riječi koje nas krijepe i jačaju vjerom u vječnost s Bogom, u gledanje Boga lice u lice što će biti naša velika plaća na nebesima. No, ovim Isusovim blaženstvima dodao bih još jedno, a ono bi glasilo otprilike ovako: blago navjestiteljima riječi Božje, oni će biti u vječnom razgovoru s Bogom.

Dragi fra Mirko, neka ti Gospodin, neka ti Riječ koja je Bog, bude nagradom za tvoje postojano redovničko i svećeničko služenje Božjoj riječi. On koji te pozvao u redovnički i svećenički stalež, koji te izabrao da budeš njegov navjesitelj, da propovijedaš i širiš radosnu vijest ovome svijetu, neka ti bude vječnom nagradom. Iako tugujemo što smo izgubili dragog nam brata, ipak kao vjernici ne očajavamo nego smo puni nade i pouzdanja da ćemo, kao što nas naša vjera uči, jednom svi zajedno slaviti i gledati Boga kakav on uistinu i jest.

Počivao u miru Božjem. Amen.

Oproštajni govor fra Bože Lovrića

Naš pok. fra Mirko imao je svoju zadnju sv. Misu u rodnim Hrvacama prošlog proljeća na godišnjici smrti pok. fra Karla Bošnjaka, svoga rođaka. I prigodnu propovijed održao je lijepo, onako kako se to moglo očekivati od jednoga iskusnog propovjednika, kao što je to fra Mirko bio. To je bio završetak njegova svećeničkog života u Hrvacama.

Početak njegova životnog puta prema svećeništvu i redovništvu seže u 1948. godinu, kada se pet momčića uputilo iz Hrvaca u sjemenište u Sinju sa željom da postanu fratri - svećenici redovnici. Od te petorice dvojica su uspjela postati svećenici-redovnici. Na putu prema Sinju u sjemenište susreo ih je jedan tada ugledni Hrvačanin, koji je sigurno znao kamo idu i rekao: „Hajte momci, ali nemojte biti moje sreće, odnosno nesreće. Moja je glava kak-tako išla u školu, ali škola u glavu nikako“.

Dragi Bog je našeg fra Mirka obdario lijepim darovima i srca i uma, i sposobnošću i religioznošću. Učio je dobro i molio je dobro. Dobro je išla i glava u školu i škola u glavu. Koliko god se trudio da svoju pamet oplemeni znanjem, toliko, pa još i više, da svoje srce oplemeni molitvom i tako postane svećenik Božji. Najveći dio svoga svećeničkog života proveo je kao župnik propovijedajući Isusovu nauku da se isplati i kršćanski živjeti i kršćanski

umrijeti. Najveća nagrada za takav život i za takvu smrt jest život vječni, radost vječna. O radosti u životu često je propovijedao.

Naš je fra Mirko imao čvrst i nepokolebljiv karakter. Znao je oštro kritizirati ono što ne valja u svijetu pa i u Crkvi. Evo samo jednog primjera iz njegova vojničkog života. Vojni časnik, oficir kako se onda govorilo, ustvrdio je da su religiozni ljudi zaostali i nekulturni ljudi. Fra Mirko je imao hrabrosti ustati i suprotstaviti se. Rekao je otprilike ovo: „Nedavno je bio popis pučanstva na kom su se ljudi najvećim dijelom izjasnili da su religiozni. Ako je tako kako ste Vi rekli, onda su naši ljudi odreda i zaostali i nekulturni!“ Oficir se našao u neprilici, a vojnici se obradovali.

U svome svećeničkom životu, uza sve svoje svećeničke obaveze koje je savjesno obavljao, fra Mirko nije zaboravio svoje Hrvace. Godinama se trudio da napiše knjigu o Hrvacama. I napisao je. S tom knjigom je ovjekovječio i svoje ime i svoje lijepe Hrvace.

Prije svoje smrti mogao je reći sa sv. Pavlom: „Dobar sam boj bojevao, trku završio, vjeru sačuvao.“ Mogao je mirne duše i ovo reći: „Dragi Bože, nastojao sam ‘sve uglaviti u Kristu’ i ništa ne ostaviti Antikristu!“

Dao dragi Bog, po zagovoru naše čudotvorne Gospe Sinjske, da fra Mirkov život bude poticaj našim mladićima, da se odazovu Božjem pozivu te nastave širiti slavu Božju u Crkvi - narodu Božjem.

† Fra Draško Teklić

Br. 01-531/09.
Split, 11. rujna 2009.

Predmet: *Molitva za pok. fra Draška Teklića*

Braća koja nisu obavila molitve i slavila misu za pok. fra Draška Teklića, neka to učine što prije kako propisuju Statuti Provincije: braća svećenici po jednu sv. Misu, a braća klerici i neklerici križni put.

U nekrologiju pojedinih samostana neka se upiše na dan 7. rujna:

Fra Draško Teklić rodio se 19. travnja 1951. u Komoranima (Bila). U novicijat stupio 1. srpnja 1969. u Sinju. Svečane zavjete položio 4. listopada 1975. u Makarskoj. Za svećenika zaređen 2. srpnja 1978. u Sinju.

Od 1978. do 1988. godine obnašao je pastoralne službe u Provinciji, a od 1988. do 2008. pastoralno je djelovao kao dušobrižnik za Hrvate u Njemačkoj.

Preminuo je u Münchenu 7. rujna 2009. godine. Pokopan je u samostansku grobnicu u Splitu 11. rujna 2009. godine.

Homilija fra Željka Tolića, provincijala

Poštovana braćo svećenici, časna braćo redovnici i redovnice, draga rodbino i prijatelji našega preminulog subrata fra Draška, dragi vjernici!

Slab u tijelu, ali do divljenja jak u duhu, u ponedjeljak je, osnažen svetim sakramentima i čist na duši, u Münchenu preminuo naš subrat fra Draško Teklić. Ta tužna vijest, koju nam je dojavio münchenski gvardijan fra Vuk, ubrzo je dospjela do svih postaja naše Provincije. I začas je među braćom pokrenula osjećaje, potaknula razgovore te oživjela slike i dojmove što ih je život, što su ih uvijek zanimljivi susreti, druženja, priče i pošalice sa fra Draškom nakupili i sa sobom nosili. Fra Draško bijaše uistinu svima drag; zato je i vijest o njegovoj smrti sve ganula i potresla.

Od tolikih susreta, druženja i razgovora s njime izdvojio bih samo dva, za mene iznimno upečatljiva, dojmljiva i dok sam živ nezaboravljiva. Prvi bijaše 22. studenoga prošle (2008.) godine u Stuttgartu, u prigodi 50. obljetnice postojanja tamošnje Hrvatske katoličke zajednice, a drugi 20. kolovoza ove godine, kad sam ga, zajedno s njegovim kolegom fra Jakovom Begonjom, posjetio u bolnici Grossadern u Münchenu.

U prvom slučaju, braća koja djeluju u stuttgartskom bazenu upozorila su me da je fra Draško ozbiljno bolestan i da o tome trebam s njime popričati. Postupio sam po preporuci braće te poslije ručka pozvao fra Draška u sobu. Tada sam prvi put čuo i vidio problem zbog kojega danas prikazujemo ovu Misu zadušnicu. Rekao sam mu tada: «Fra Draško, brate, što si čekao do sada. Čim prije spremi stvari i pođi u bolnicu». Bezpogovorno je uvažio moje riječi. Zamolio je da se ide liječiti u München, ali da ostane još tjedan dana da skupi potrebne liječničke nalaze i da se oprusti od svojih vjernika u Waiblingenu. Svjestan stanja u koje je dospio, često je u tom razgovoru ponavljao: «Hvala Bogu! Oče Provincijale, ne može zdrav i nepotrošen svećenik pred Boga». Ne može zdrav i nepotrošen svećenik pred Boga - izjava koliko duboka, toliko i široka, duhovna, sadržajna i poučna; izjava koja može biti trajni nagovor u početnoj formaciji i misao vodilja, načelo i nadahnuće svakoga svećeničkog života i djelovanja u trajnoj formaciji.

Poštovana braćo, svake godine odvajamo tjedan dana za duhovne vježbe. Slušamo nagovore, upute i poticaje duhovnika. Od svega nešto usvojimo, a puno i propustimo. I nakon svega se vratimo svojim postajama i obvezama: netko potpuno sretan, zadovoljan i duhovno nahranjen, a netko samo djelomično jer uho nije čulo ono što je očekivalo, jer srce nije doživjelo ono

čemu se nadalo i što je priželjkivalo. «Ne može zdrav i nepotrošen svećenik pred Boga» - braćo, kratka je to izjava, ali vrlo snažna i bremenita poruka za svačije srce, svačiju dušu i za svačiji ukus; poruka za duhovne vježbe, ne one od tjeđan dana, nego poruka, misao i smisao za cijeli svećenički život, postojanje i djelovanje. Do posljednjeg daha. Meni je ostala upečatljiva i, kako rekođ, nezaboravljiva. Zato je i iznosim pred vas.

Drugi dojmljiv i upečatljiv susret s fra Draškom kojega želim spomenuti i naglasiti bijaše nedavno, u bolnici Grossadern u Münchenu. Bolest je, nakon operacije srca i rehabilitacije u toplicama, toliko uznapredovala da nikakvi lijekovi više nisu pomagali. Zato je bio smješten na Palijativni odjel u spomenutoj bolnici. Iskreno govorim, malo sam se bojao toga susreta jer sam znao da ću se sresti s čovjekom patnikom koji se nalazi na odjelu koji nema namjenu kao što je imaju drugi bolnički odjeli; na njega se stiže samo onda kad medicina nema više što reći i pomoći. No, bio sam u zabludi. Čim smo otvorili vrata njegove sobe i sreli se očima, straha je nestalo, rasplinuo se kao svileni oblaci. Primijetili smo da mu je bolest malo izmijenila tijelo, ali nije promijenila sjaj u njegovim očima. Taj sjaj u očima govorio je o njegovu životu i pozivu, govorio je o smislu njegova života, o njegovoj vjeri i njegovu stavu prema bolesti kroz koju je posljednju godinu dana prolazio. A znademo da su oči prozori duše i da tama nikad ne svijetli!

Razgovarali smo o svemu: o Provinciji, o braći, o sjemeništarcima, novacima i bogoslovima, o patnji i bolesti, o njegovu stanju i oporuci, čak o njegovoj smrti i njegovu pogrebu. O svemu je govorio otvoreno, smireno i dostojanstveno, bez grča na licu i straha u duši. Biti na smrtnoj postelji, a biti vedar i nasmijan, to ne može svatko. To mogu samo ljudi koji su Božjoj milosti, ljudi kojima je Bog prije svega i iznad svega, koji su s Bogom pomireni i u duši pročišćeni.

Na kraju, ne gubeći sjaja u očima, preda mnom je, kao svojim redovničkim poglavarom, pred svojim kolegom fra Jakovom i fra Franom Čugurom, kazao da svoju bolest i svoju patnju prikazuje Bogu za dobro Provincije, za nova zvanja i sve duhovne potrebe naše Provincije, da se molimo za njega, a on će za nas, te da pozdravimo svu braću u Provinciji; ako je nekoga uvrijedio, od sviju traži oprostjenje, a on od srca i bratski svima oprašta.

Draga braćo, ispovijedam vam se: taj sat i pol vremena koji smo proveli tada s njime bio je za mene najupečatljivija propovijed koju sam ikada doživio i najbolje duhovne vježbe koje sam ikada imao. Uvijek je i za svakoga - klerika i laika, vjernika i nevjernika - bilo važno i uvijek ostaje važno: znati razliku umrijeti za što i umrijeti nizašto. Fra Draško je to znao. To sam

vidio i doživio. I upravo to što sam tada čuo, vidio i doživio, to se u meni nastanilo. I zato taj susret za mene bijaše iznimno dojmljiv, upečatljiv i dok sam živ nezaboravljiv.

Fra Draško je, uza sve slabosti koje posjeduje svatko od nas, imao dosta ljudskih, redovničkih i svećeničkih vrlina. Njegova vedrina, šala, susretljivost, solidarnost; njegova ljubav prema Provinciji, prema rodnom livanjskom kraju i fratrima livanjskoga samostana; njegova zaljubljenost u franjevaštvo i svećeništvo, njegova pobožnost i redovnička poslušnost također su teme o kojima bi se moglo govoriti, po kojima ćemo ga cijeniti, voljeti i još dugo spominjati. Ovdje sam iznio događaje iz samo naša dva susreta. A bilo ih je mnogo. Ovo sam iznio ne da bih ga hvalio i veličao, nego da bih potaknuo nas, sve nas, koji ostajemo iza njega. Ne može zdrav i nepotrošen svećenik pred Boga i znati razliku umrijeti za što i umrijeti nizašto. Propovijed, duhovne vježbe, putokaz i smisao...sve. Sve je tu; sve u tih nekoliko riječi zbijeno, sažeto i kazano!

U duhu današnjeg Evanđelja o blaženstvima, usuđujem se kazati: blago onim svećenicima koji nikada ne gube iz vida da su pozvani na Najviše što postoji: svjedočiti za Božju istinu u tami ovoga svijeta, naviještati Božje kraljevstvo u zbrci ovoga svijeta, dijeliti Božju milost u sekulariziranoj pomutnji ovoga svijeta, predstavljati Božju Crkvu usred ovoga svijeta i, kad dođe čas, svjedočki umirati iskupljujući grijehove ovoga svijeta. Blago takvim svećenicima, njihovo je kraljevstvo nebesko.

Dragi fra Draško, hvala Ti za primjer ljudskog stava, vjerničkog držanja i svjedočkog umiranja.

U ime Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja izražavam iskrenu sućut fra Draškovoju rodbini, njegovim prijateljima i znancima koje je njegova smrt rastužila i potresla. Iskrena sućut fra Draškovoju rodnoj župi i franjevcima i franjevkama livanjskoga kraja i samostana koje fra Draško neobično cijenio i volio. Sućut izražavam i svim župama u domovini i misijama u inozemstvu u kojima je fra Draško djelovao. Uvjeren sam da je svugdje lijepu uspomenu ostavio.

Zahvaljujem braći u münchenskom samostanu Sv. Gabrijele, s gvardijanom fra Vukom Buljanom na čelu, koji su se bratski trudili da se fra Draško u svojoj teškoj i složenoj bolesti osjeća koliko je moguće lakše. Ukratko, hvala svima koji su mu u njegovoj potrebi svesrdno i s ljubavlju izlazili ususret.

A Tebi, dragi fra Draško, neka milosrdni Gospodin udjeli mir i vječni pokoj u zajedništvu spašenih i svojih svetih. I kako si obećao: moli za nas! Jer molitve, čvrsto u to vjerujemo, nikad ne ostaju uzaludne. Amen!

Oproštajni govor fra Josipa Bebića, delegata za inozemnu pastvu u Njemačkoj

Poštovani don Drago Šimundža, mnogopoštovani o. Provincijale!

Draga braćo i sestre u Kristu!

Veoma štovana rodbino dragog nam pokojnika fra Draška Teklića!

U ponedjeljak je u podnevnim satima u naš Naddušobrižnički ured u Frankfurtu stigla tužna vijest o smrti našega dugogodišnjeg misionara u Njemačkoj – fra Draška Teklića.

Onaj koji je rako: „Ja im dajem život vječni“, u svom čudesnom promislu stvaranja i dovršavanju ljudskog života, pozvao je fra Draška da se vrati u svoju pravu domovinu – nebesku domovinu ...

Netko je napisao: „Kad nas Bog zove doma, za našu dušu je to najveći blagdan; jer odlazimo k Onomu, koji nas najviše ljubi“. Vođeni tim mislima i potaknuti vjerom došli smo s različitih strana u ovu crkvu Gospe od Zdravlja u Splitu da se na vjernički način oprostimo od našega dragog brata franjevca i svećenika fra Draška Teklića.

Naša Provincija Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu, naša domovinska i iseljana Crkva u Hrvata, opraštaju se u ovom času s ponosom i dubokom zahvalnošću od pokojnika koji je ostao vjeran Bogu sve do zadnjeg daha zemaljskog života.

Naš fra Draško umro je u miru s Bogom i ljudima. Umro je sa smiješkom na licu u protekli ponedjeljak u 9⁵⁰ sati.

Prekjučer su se od njega oprostili u crkvi Sv. Gabrijela u Münchenu brojni vjernici, kolege svećenici, pastoralni suradnici i predstavnici ordinarijata nadbiskupije Freising-München, što je znak vjerničke i kolegijalne ljubavi i poštovanja prema pokojniku, koji je nekoliko mjeseci pritiješnjen teškom bolešću, bio odsutan od predanog rada u Božjem vinogradu, što je teško prihvaćao.

S tugom, zahvalnošću i nadom koja raduje opraštam se danas od njega ovdje u ime svih hrvatskih svećenika u Njemačkoj, njihovih suradnica i suradnika, fra Draškovih vjernika te svih djelatnika Hrvatskoga dušobrižničkog ureda.

Na poseban se način opraštam u ime predsjednika Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu biskupa dr. Želimira Puljića i ovdje nazočnoga ravnatelja Hrvatske inozemne pastve vlč. Ante Kutleše. Ne krijem tugu u srcu, jer ostajemo bez pouzdana i vjerna radnika na njivi Gospodnjoj – u inozemstvu. S nadom koja raduje opraštam se od fra Draška, jer vjerujem da ga je

Gospodin upisao u Knjigu života i obdario ga vječnim dovršenim životom u svome kraljevstvu.

Zahvaljujemo Bogu za fra Draškov 21-godišnji pastoralni, karitativni i rodoljubni rad u hrvatskim misijama: u Frankfurtu (1988.-1993.), Ebesbergu (1993.-1999.), Münchenu (1999.-2008.) i u Waiblingenu od 2008. do trenutka kada ga je pohodila teška bolest.

Svoj svećenički put započeo je u Metkoviću. Od Metkovića pa do Waiblingena prošao je sedam postaja. Zahvaljujemo Bogu za sve one koji su ga pratili na tome putu svojom ljubavlju i dobrotom: njegovim roditeljima, braći, rodbini, braći svećenicima i pastoralnim suradnicima te vjernicima koji su mu bili povjereni i časnim sestrama koje su ga u samostanu Sv. Gabrijela nekoliko mjeseci u njegovoj boli brižno njegovale.

O njemu govorim kao njegov subrat, kao onaj koji ga poznaje dugo godina. I brojni vjernici hrvatskih župa u kojima je pokojnik djelovao kao župnik i kapelan te hrvatski svećenici i pastoralni suradnici o njem govore s velikim simpatijama i pohvalama. Bio je čovjek vedrine koji se volio šaliti i tako unositi radost u živote ljudi koje je susretao.

Naš fra Draško strpljivo je nosio svoj križ boli. A na upit što ćemo učiniti za njega, kratko bi i iskreno odgovorio: „Moli za mene!“.

Dragi fra Draško, došli smo se oprostiti od tebe, došli smo proslaviti tvoj prijelaz iz ovozemaljskog života u vječni život.

Po sakramentu krštenja postao si dionik Kristova života i smrti, sada ćeš po smrti postati dionik Kristove pobjede nad smrću. Vjerovao si i naučavao da svaki sudionik Kristova uskrsnuća – uskrsava na vječni život. Usnuo si u Isusu. Neka te Krist uvede u svoju nebesku slavu.

Zajedno sa svima hrvatskim misionarima i pastoralnim osobljem u Njemačkoj preporučujemo tvoju dušu svemogućem i dobrom Bogu.

Molimo Ga da te nagradi nagradom koju je obećao svim svojim vjernim i odanim slugama.

Neka ti Gospodin, mir naš, podari vječni mir i neka ti je laka hrvatska zemlja!

Oproštajni govor fra Marka Semrena, gvardijana samostana Sv. Petra i Pavla u Livnu

U ime livanjskih franjevac iz samostana i samostanskog područja, časnih sestara, puka i osobno ime izražavam duboku sućut braći Provincije Presvetog Otkupitelja i bliže rodbine i prijatelja pok. fra Draška.

Mnp. oče provincijalu Željko Toliću, dragi Mirane i Zdravko s obitelji, braćo svećenici, časne sestre, rodbino i prijatelji našega fra Draška: „Knjiga našeg života to smo mi, ono što smo postali... Naš je život čitav niz događaja koji idu jedan za drugim, i kad se on završi, vidjet ćemo što smo u svojoj slobodi postali», kaže Karl Rahner.

Dragi fra Draško, tvoje ime govori Bog je dobronam, drag to su mnogi iskusili u tvom životu i susretu s tobom kao i to da si Kristov učenik koga si izbližeg slijedio nepodijeljena srca - sebedarjem, trudio si se da ga bolje upoznaš, drugima velikodušno navijestiš i svojim životom posvjedočiš. Predajući svoga Sina, Bog je predao i sebe ljudima kako bi se s njima sjedinio i uključio ih u vječni život.

Fra Draško je težio na njivi Gospodnjoj kako bi ljude priveo Bogu, bio im putokaz za život vječni. U čovjeku je gledao, prema svojoj franjevačkoj karizmi, sliku Božju i prihvaćao ga onakvim kakav jest. Stoga nije ni čudo da su ga u livanjskom kraju svi ljudi prihvaćali i smatrali svojim, bez obzira na vjeru, govoreći - naš fra Draško. A fra Draško je svaki svoj slobodni trenutak provodio u Livnu i nema livanjske župe u kojoj nije po nekoliko puta propovijedao. Širio je oko sebe vedrinu, radost svojim divnim glasom kroz pjesmu i šalu. Mnoge je ljude približio Bogu svojom jednostavnošću, a svojom vedrinom, veseljem i radošću u mnoga srca donio je Gospodina. U njemu možemo jasno prepoznati osobine staroga ujaka: dobrotu, bliskost i rodbinsku toplinu. Kad vjernik kaže svom svećeniku “ujache”, odnos je izravniji te psihološki lakše prihvatljiv. Njegovo konspirativno podrijetlo čini ga još i drugarskim. Od ujaka kao i od tetke očekuješ dar, lijepu riječ, milovanje. Ostala suznačenja ovog naziva izvire iz konkretne uloge bosanskog franjevca u prošlosti kod našeg puka: on je bio rodom iz naroda, voljan da živi s njime i da ga pomaže u njegovim materijalnim i duhovnim potrebama, kao svećenik, učitelj, liječnik, savjetnik, branitelj, predstavnik, za kojega je taj narod često bio spreman dati i krv, i bio mu odan i privržen, pun poštovanja i neograničenog povjerenja. Ukratko, bosanski je ujak pokušao ostvariti ljudskost, kršćanstvo i franjevaštvo onako kako je to bilo moguće ostajući vjeran Bogu i konkretnom čovjeku gdje je živio. Sve ovo nalazimo tako živim u fra Drašku „Bosancu“.

Koliko je od ovoga bogatstva sadržano i u samom imenu Draško - biti drag, biti dar. Najbolji je izbor ako čovjek sebe odabere kao dar. Ako svoje postojanje shvati i prihvati kao dar. Ako svojem životu dade smisao: biti dar. Ako opstoji kao dar. Čovjek se strahovito opire tome da druge sobom daruje, pa i da dade da ga drugi sobom obdare. Brate Draško, ti si u ovome bio pravi umjetnik što su iskusili toliki vjernici, toliki ljudi koje si poznavao i koji su tebe poznavali, stoga ti na svemu zahvaljujemo što si učinio i živjet

ćeš u nama kao preostala prisutnost koja će nas trajno podsjećati na tebe. Preporučujemo te Božjem milosrđu, zahvalni što nam te dao kao i tvojim pokojnim roditeljima koji su te poklonili franjevačkoj zajednici. Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

Pozdravi svu braću!

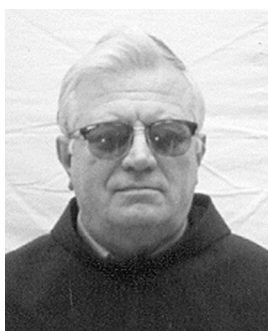
U četvrtak, 27. kolovoza 2009. godine dobio sam od fra Josipa Bebića, delegata hrvatske pastve u Frankfurtu, telefonski broj sada već pokojnog fra Draška Teklića. Nazvao sam fra Draška u 10.35 sati i s nekom strepnjom očekivao njegov bolesnički glas. Odmah se javio. Glas mu je bio tih, kao da je pod utjecajem morfija.

Pitao sam ga je li sam u sobi. Odgovorio je da je pokraj njega medicinska sestra. Smijem li s njime pričati ili ću ga nazvati malo kasnije, zbog prisutnosti medicinske sestre. Odgovorio mi je da bez straha možemo nastaviti razgovor.

Pitao sam ga kako se osjeća u svojoj bolesti. Odgovorio je: “Osjećam se psihički jak i predan u volju Božju. Svaki dan primam svetu pričest. Dođu mi braća. Sestre mi donesu hranu. Nešto pojedem, ali ne sve. Divan je to osjećaj da nisi ostavljen! Sav sam svoj život namijenio za Provinciju, za sjemeništince i za nova zvanja. Žao mi je da nisam mogao biti za Veliku Gospu kod moje Gospe Sinjske. Uskoro ću prijeći bliže braći u St. Gabrijelu, u novu bolnicu”.

Videći da teško govori, nisam ga više htio mučiti, pa sam mu rekao da ću za par dana poći na Kapitul i da ću mu pozdraviti svu braću na Kapitolu. On je završio riječima: “Neka te Bog blagoslovi i pozdravi svu braću!”

Fra Jozo Župić

† Fra Petar Šušnjara

Br. 01-543/09.

Split, 17. rujna 2009.

Predmet: Molitva za pok. fra Petra Šušnjaru

Braća koja nisu obavila molitve i slavila misu za pok. fra Petra Šušnjaru, neka to učine što prije kako propisuju Statuti Provincije: braća svećenici po jednu sv. Misu, a braća klerici i neklerici križni put.

U nekrologiju pojedinih samostana neka se upiše na dan 15. rujna:

Fra Petar Šušnjara rodio se 10. kolovoza 1931. u Jasenskom (Sinj). U novicijat stupio 1. kolovoza 1950. u Sinju. Svečane zavjete položio 4. listopada 1954. u Zagrebu. Za svećenika zaređen 29. lipnja 1957. u Zagrebu.

Od 1958. do 2008. godine obnašao je pastoralne službe u Provinciji, a od 1988. do 1996. godine obnašao je službu gvardijana u samostanu Gospe Karmelske u Omišu.

Preminuo je u Splitu 15. rujna 2009. godine. Pokopan je u samostansku grobnicu u Sinju 17. rujna 2009. godine.

Homilija fra Bože Vulete, vikara Provincije i gvardijana samostana u Sinju

Kad je papa Ivan Pavao II. pozvao vjernike da se mole za nj poslije njegove smrti, taj je poziv mnogim vjerničkim ušima zazvučao suvišnim. Ipak u njemu se lako mogla osjetiti iskrenost ljudske želje da molitvom ostane povezan s ljudima koje je neizmjereno volio ali se jednako tako osjećao prizvuk strahopoštovanja pred tajnom života poslije smrti.

Danas smo okupljeni u molitvi zahvale za život i za pokoj duše svećenika i franjevca fra Petra Šušnjare. Smrt je klatno njegova života zanjihala i prenijela u svima nama tajnom obavijen život duše poslije smrti. Pred nama se još uvijek njiše klatno njegova 79-godišnjeg života, 60-godišnjega redovničkoga i 53-godišnjega svećeničkoga života. U času smrti lakše nam je otvoriti oči vjere i vidjeti njegov život tim očima. U molitvama zahvale još uvijek možemo čuti puls njegova ovozemaljskoga života. U slavlju sakramenta euharistije, sakramenta Kristove smrti i uskrsnuća, možemo čuti bilo života njegove duše kojoj je namijenjen život u ritmu otkucaja neizmjerne ljubavi Božanskoga Srca. Zato molimo. Zato ne prestanimo moliti za pokojne! Molitvom uvježbavamo i održavamo bilo božanskoga života u nama i među nama.

Život i smrt svećenika jednaki su životu i smrti svakoga smrtnika. Ipak, naše molitve zahvalnosti za svećenički život sadrže određenu posebnost. Ne prvenstveno zbog njegovih zasluga, već zbog Božjeg izbora. Bog ga je izabrao za služitelja svetih sakramenata. Naravno, stupanj revnosti i predanosti svojoj svećeničkoj službi određuje i našu ljudsku zahvalnost – ali bez našega ljudskoga suda. Sud nam je uvijek prepustiti Bogu.

Kao trogodišnji dječak fra Petar, krsnim imenom Josip, izgubio je oca. Školovanje i svećeničko ređenje fra Petar je prošao u najtežim godinama rata i poraća. Nesretnim slučajem u studentskim danima izgubio je oko. Gubitak oca nadomjestila je njegova poslušnost Ocu Nebeskom i potpora koju je od Njega dobivao. Gotovo prepolovljenu mogućnost tjelesnoga vida nadomještao je očima vjere. Ništa od toga nije mu bilo preprekom za siguran

nastup. U toj sigurnosti osjećalo se da iza njega stoji Netko moćan komu je on samo sluga i glasnogovornik. Redovnički i svećenički stalež odvojili su ga od obiteljskoga doma, ali to ga nije udaljilo ni od obitelji ni od ljudi. Bio je moralna potpora svojoj obitelji. Bez iznimke je dolazio na sprovode svima u plemenu Šušnjara. A s fratrima i drugim ljudima bio je naglašeno društven.

Dragi fra Petre, u ime cijele naše franjevačke zajednice, u ime mnogopoštovanoga provincijala fra Željka Tolića koji je spriječen neodgodivim obvezama predvoditi ove obrede, zahvaljujem Bogu koji te je dao i pozvao, koji ti je pomogao izrasti u čovjeka. Tebi zavaljujem za suradnju s Bogom: za odaziv na njegov poziv, za dobru volju i trud da budeš odgovoran fratar i svećenik. Zajednica ti je povjerila niz zahtijevanih službi od Metkovića, Splita – i to u dva navrata, Stankovaca, Primorskoga Doca, Hrvaca, Kijeva pa sve do službe gvardijana u Omišu. Tvojom devetogodišnjom službom gvardijana u samostanu u Omišu, taj naš samostan, u najvećoj mjeri tvojim zaslugama, počeo je preuzimati stariju i bolesnu braću na oporavak ili trajnu njegu. Iako s neadekvatnom infrastrukturom postao je i ostao do danas neformalni provincijski sanatorij u kojem si i sam proveo posljednje godine svoga života.

Hvala ti za svaku sv. misu koju si slavio, za svaku ispovijed, i druge sakramente koje si dijelio, za sve pobožnosti i molitve koje si predvodio ili sam obavljao, za svaki oblik dobra koji je Bog po tebi učinio.

Zahvaljujem svima koji su fra Petru bili potporom u ljudskom, fratarskom i svećeničkom životu. Zahvaljujem samostanskoj zajednici u Omišu na čelu s o. Gvardijanom, zajedno s časnim sestrama, kao i medicinskom osoblju Kliničkoga centra na Križinama u Splitu, koji su skrbili o njemu.

Svima koji su rastuženi fra Petrovom smrću, napose rodbini, izražavam sućut. Preporučujući njegovu dušu vašim molitvama, u ovoj godini posvećenoj svećenicima preporučujem u molitve duše svih svećenika, kako preminulih tako i živućih.

Zahvaljujem don Dragi Šimundži, pastoralnom vikaru koji je u ime mons. Marina Barišića došao na ovu misu zadušnicu za pok. fra Petra kao i svoj braći svećenicima, časnim sestrama, bogoslovima, sjemeništarcima i svim vjernicima.

Dragi fra Petre, od tebe se opraštamo danas na blagdan Rana sv. Franje, na završetku proslave 800. obljetnice Franjevačkoga reda. Neka ti utemeljitelj našega Reda bude zagovornikom kod Gospodina. Zagovorom Čudotvorne Gospe Sinjske u čijem si okrilju njegovao svoj svećenički poziv, neka te Gospodin Isus Krist kome si služio uvede u vječnu radost društva svetih u kraljevstvu Oca Nebeskoga. Počivao u miru Božjem!

Oproštajni govor fra Filipa Budića, gvardijana samostana u Omišu

Braćo i sestre u Kristu, dragi vjernici, draga rodbino i prijatelja našega brata fra Petra Šušnjare. Okupili smo se u crkvi Gospe Sinjske kako bismo pokopali zemne ostatke našeg brata te se pomolili za njegovu dušu.

Srž naše vjere jest osoba Isusa Krista, raspetoga i uskrsloga, u kojega je naš pokojnik duboko vjerovao.

Krist nam je svojim uskrsnućem objavio život vječni. Pokazao nam je da naš život nije samo ovozemaljska stvarnost nego da se po smrti nastavlja u vječnosti. Braćo i sestre, to je vjera koja nas okuplja, koja daje smisao našim molitvama za drage nam pokojne.

Fra Petar je bio član samostanske obitelji Gospe od Karmela u Omišu dvadeset i jednu godinu. Vršio je razne službe: bio je gvardijan osma godina, zatim samostanski vikar sedam godina te samostanski diskret šest godina. Savjesno i odgovorno je vodio samostansku kroniku, vodio je zapisnike samostanskih kapitula te redovito ispovijedao. Valja istaknuti kako je odgovorno i uspješno vodio FSR i to punih petnaest godina.

Od 6. listopada 2006. godine fra Petar je oslobođen nedjeljnih i blagdanskih misa zbog zdravstvenih problema.

Iako mu je zdravlje bilo narušeno neizostavno je u crkvi ispovijedao, a mise je slavio u samostanskoj kapeli sve do 31. kolovoza ove godine. Tog dana se njegovo zdravstveno stanje pogoršalo do te mjere da više nije mogao slaviti misu ni u spomenutoj kapeli. Neko vrijeme, nakon 31. kolovoza, fra Petar je boravio u samostanu, gdje ga je redovito posjećivao kućni liječnik dr. Ante Šulin. Svi smo se nadali brzom oporavku. No, to se nije dogodilo.

U nedjelju 6. rujna stanje mu se naglo pogoršalo. Pozvali smo „Hitnu“. U međuvremenu se fra Petar ispovjedio, pričestio te primio sakrament bolesničkog pomazanja. Tog je dana fra Petar odvezen u Klinički centar na Križinama u Splitu, gdje su ga smjestili na zarazni odjel.

Preminuo je na blagdan Gospe Žalosne, 15. rujna u 79. godini života, 60. redovništva i 53. svećeništva.

Dragi fra Petre, zahvaljujem ti na svemu što si učinio za naš samostan i naše vjernike.

Koristim ovu priliku da zahvalim sestri Fabijani i braći u samostanu, koji su fra Petra njegovali dok je bio u samostanu. Također zahvaljujem samostanskom liječniku dr. Anti Šulinu i osoblju „Hitne“ u Omišu. Iskreno zahvaljujem dr. Nikoli Bradariću i medicinskom osoblju Zaraznog odjela Kliničkoga centra na Križinama u Splitu, koji su se brinuli o fra Petru dok

je boravio u bolnici. Zahvaljujem fra Petrovoj rodbini koji su u svakom trenutku bili uz njega, kao i vjernicima iz Omiša, koji su pronašli vremena i došli se oprostiti od fra Petra.

Oproštajni govor fra Šimuna Čugure

Nitko ne može u čovjeku probuditi tajne osjećaje kao smrt drage i prijateljske mu osobe. Sve što smo, fra Petar i ja, jedan drugome braća fratri, istomišljenici i suseljani potkrijepilo je jednom važnom činjenicom: „Mi smo iskreni i pravi prijatelji!“ Od fra Petra je bilo teško dobiti priznanje takove vrste. No, jednom mi je u razgovoru priznao: „U životu je teško imati pravog prijatelja! Za tebe sam siguran da si mi prijatelj!“

Iako smo dosta različiti, kroz prijateljstvo smo izgradili lijep mozaik suživota. Jednako smo cijenili bitne životne, vjerske i moralne vrijednosti. Često smo razgovarali o transcendentalnom i vječnom životu, međusobno se poticali i utvrđivali.

Možda sam ja imao više inicijative za te razgovore, koje je fra Petar uvijek rado prihvaćao.

Fra Petrova vjera u Smisao bila je jasna i sigurna. Rado se u vjeri oslanjao na Božju pravednost, koja je protkana ljubavlju. Vjeru je gradio na Božjim obećanjima: „Vi, koji ste ostavili sve i pošli za mnom, stotruko ćete primiti i život vječni baštiniti.“

„Serva ordinem et ordo servabit te!“ – Čuvaj red pa će te red čuvati! – Stara je to redovnička lozinka, koja je usmjeravala život u redovničkim zajednicama. Iako fra Petar nije htio nametati jak ritam svom radu, strogo se držao reda, rada i discipline. Posao je obavljao uredno, navrijeme i disciplinirano. U samostanu Gospe Karmelske u Omišu kroz dvadeset i jednu godinu ljubomorno je čuvao stečeni ugled i ulogu, koju su fratri gradili kroz povijest.

Fra Petar je iskreno ljubio Crkvu, Domovinu i Provinciju. Svaki ga je neuspjeh žalostio, a svaki uspjeh radovao.

Bio je istančano povezan sa svojom rodbinom. Osobitu pažnju je posvećivao teško bolesnoj sestri Anđi, koja živi u Šibeniku. Jednaku pažnju i brigu posvećivao je obitelji jedinoga brata Jerka, kao i obitelji pok. strica Frane. Za sve njih fra Petar je bio uzor i autoritet.

Teško je podnosio osipanje i izumiranje rodnoga sela Jasenskog, a osobito plemena Šušnjarića. Dok je mogao, redovito je dolazio na sprovode i održavao pogrebne nagovore.

Fra Petrovo zdravlje se pred godinu dana počelo lagano „urušavati“. Znao je reći: „Volio bih da me Bog digne, nego da padnem drugome na teret!“

Kako je o. Gvardijan rekao 31. kolovoza zdravstveno stanje mu se naglo pogoršalo. 6. rujna sam mu podijelio sakramente umirućih. Primio ih je tako smireno. Rekao bih radosno. Tog dana je odvezen u Klinički centar na Križinama u Splitu, gdje je na blagdan Gospe Žalosne i preminuo.

Dragi fra Petre, nadam se da si ispunio dogovor koji smo sklopili pred desetak dana: „Tko od nas dvojice prvi stigne svetom Petru, neka preporuči onoga koji je ostao.“ Prijatelju, držim te za tu riječ!

Doviđenja u vječnosti!

Do tada počivaj, divi se, gledaj i uživaj u ljepotama neba, koje ti je dragi Bog pripremio.

Povijesno-pastoralni vodič kroz župu Kijevo

Fra Tomislav Brekalo, POVIJESNO-PASTORALNI VODIČ KROZ ŽUPU KIJEVO, Dinarica, Kijevo, 2009.

Kad sam u srpnju g. 2006. primio župu Kijevo, odmah su me upozorili da se pomalo pripremam za veliko slavlje 300. obljetnice prvog spomena crkve Sv. Mihovila, koje se treba održati 2009. Pomalo sam upoznao ovaj kraj i doznao za bogatu povijest župe i za mnoga arheološka nalazišta koja nam govore o naseljenosti ovog područja još u kameno doba.

Arheološki nalazi u groblju Sv. Mihovila govore nam i o počecima kršćanstva na tlu ove župe u V. stoljeću. Crkva Sv. Spasa u Cetini, nedaleko od Kijeva, svjedoči nam da su ondje Hrvati bili naseljeni od samih početaka doseljavanja, da su primili kršćanstvo i prakticirali svoju vjeru.

Posebno bogatstvo ovog kraja prirodne su ljepote. Moćna planina Dinara, najviši vrh u RH, ponosno strši nad Kijevom i dominira ovim krajem. Mnogi planinari rado dolaze u Kijevo i žele se obogatiti čistim zrakom i mirisima ljekovitih dinarskih trava. Dvije rijeke, Cetina i Krka, okružile su Kijevo i svaka na svoju stranu teče, žubori i napaja zemlju i ljude. Čini mi se da to bogatstvo ljudi ovoga kraja najmanje cijene.

Vjernici ove male ali nekoć velike župe doživjeli su kroz svoju dugu povijest brojna stradanja, ranjavanja, progonstva i mnoge druge jade. Ratovi XX. stoljeća opustošili su ovaj kraj i natjerali pučanstvo na bijeg u neke druge manje opasne krajeve. Kroz nepunih sto godina crkva Sv. Mihovila je rušena tri puta. Uvijek su se događali neki novi počeci, neki novi pokušaji, novi život opet iz početka.

U Domovinskom ratu Kijevo je bilo zapaljeno, opustošeno i prognano. Opet novi početak nakon vojno-redarstvene akcije Oluja godine 1995. Mnogi su otišli u druge krajeve i nisu se vratili.

Kijevo je spalo na 400 stanovnika, uglavnom starijih. Nadamo se boljim vremenima.

Zbog tih razloga odlučio sam nešto napisati o ovome kraju, župi, župnicima i župljanima. Zbog izumiranja kraja, odlučio sam Kijevljane upoznati i zagrijati za sve lijepo, vrijedno, kulturno i vjersko blago ove župe. Jedino Kijevljani mogu spasiti Kijevo. Ono se voli živjeti u Kijevu.

Župljani ove župe, ali i svi iseljeni, trebaju najprije dobro upoznati svoju povijest, svoje mjesto, ljude, običaje, ljepote svoga kraja... I, što je najvažnije, trebaju se ugledati u starije župljane, nasljedovati njihovu vjeru i ljubav prema bratu čovjeku, Bogu i domovini Hrvatskoj.

Fra Tomislav Brekalo

Jubilate Deo (Duhovne skladbe)

Fra Stipica Grgat, JUBILATE DEO (Duhovne skladbe), „Kačić“, Split, 2009.

Jedno od nastojanja poslijesaborske liturgijske obnove jest obnoviti i podići kakvoću pjevanja u župskim zajednicama. Sve većom zauzetošću oko osnivanja crkvenih zborova u našim, pa i najmanjim župskim sredinama, učinjen je u tom smjeru znatan korak naprijed. Stoga, svaka pojava nove zbirke skladbi uvelike će pomoći zborovima i zborovođama da obogate i upotpune svoj repertoar.

Ova zbirka skladbi, koja izlazi u prigodi proslave 800. obljetnice osnutka Franjevačkog reda, plod je moga dugogodišnjeg rada s dječjim zborom, mješovitim zborom mladih, župskim mješovitim zborom i komornim orkestrom u svetištu i župi Gospe od Zdravlja u Splitu. Većina ovdje sadržanih skladbi već je doživjela praktičnu provjeru te mogu valjano poslužiti i drugim sličnim zborovima da narod Božji što žarkije pjeva i moli.

Ove skladbe nastajale su povremeno, prema potrebama dotičnoga liturgijskog čina. Podijeljene su prema slijedu u liturgijskoj godini: božićne, korizmene, uskrsne, za Uzašašće i Duhove; zatim pjesme za Vrijeme kroz godinu: ulazne, darovne, euharistijske, pjesme Presvetom oltarskom Sakramentu, hvalbene, Misa „Čuj vruću molbu” u čast Gospi od Zdravlja, zatim pjesme za slavlja svetaca i prigodne.

U nastavku su donesene skladbe i Misa za dječji zbor.

Na kraju su zbirke pjesme za pokojne.

Skladbe su uglavnom skladane za četveroglasni mješoviti zbor. Izuzetak su pjesme za solo glas i orgulje, zatim skladbe za dječji zbor itd.

Budući da se u posljednje vrijeme sve češće u našim crkvama može čuti pjesma namijenjena izvedbi muškoga vokalnog sastava (klapi) u ovu sam zbirku uvrstio i takve pjesme.

Zahvaljujem svima koji su mi na bilo koji način dali podršku u ovom radu, a na poseban način Franjevačkoj provinciji Presvetog Otkupitelja koja je omogućila tiskanje ove zbirke.

Fra Stipica Grgat

Pijetao u duši

Fra Jozo Župić, PIJETAO U DUŠI, Ludwigsburg, 2009.

Pred vama je moja nova knjiga „Pijetao u duši”. Ideju za naslov knjige dobio sam u Berlinu, prilikom predstavljanja moje knjige „Bauštelac” u Hrvatskoj kulturno-umjetničkoj i športskoj zajednici. Za vrijeme predstavljanja knjige jedan je čovjek kukurikao. Shvatio sam da je bolestan, ali mu je u duši ostao pijetao iz rodnoga kraja, s njegova ognjišta. Taj ga je pijetao svakoga jutra budio. S pijetlom se budio i s pijetlom je odlazio na počinak. Možda čovjek nije ni znao o pijetlu ono što sam ovih dana pročitao:

- Pijetao je smatran svetom pticom i solarnim simbolom, jer njegov pjev najavljuje izlazak sunca. U kršćanstvu se pijetlu pridaju moći predviđanja, jer najavljuje svjetlost i uskrsnuće. Stoga se njegov lik stavlja na crkvene zvonike i tornjeve katedrala ili na dimnjake obiteljskih kuća. U našim se krajevima od najstarijih vremena vjeruje da pijetao budi dan i dokida vlast noćnih demona. Kuća koja je imala pijetla smatrala se zaštićenom od zlih duhova. U islamu pijev pijetla obznanjuje prisutnost meleka (anđela). Vjerovalo se da crni pijetao predstavlja vražje sredstvo, bijeli pijetao čuva od utvara, a crveni štiti od požara. Ako kukuriče uvečer, govorilo se da će doći do proloma oblaka, a ako u kokošinjcu zaspe kasnije nego obično, ujutro će osvanuti kišno vrijeme. Smatrano je lošim znakom ako bi pijetao kukurikao između sumraka i zore. To je navodno najavljivalo nesreću ili smrt. Čuti kukurikanje pijetla u devet ili dvanaest sati - najava je nesreće, a onaj tko bi ga čuo prilikom kretanja na posao, vjerovalo se da će imati uspješan radni dan. Ako bi mladenka na dan vjenčanja čula pijetla da pjeva, vjerovalo se da će na svadbi doći do neke neugodnosti ili skandala, a ako bi ga prilikom poroda čula roditelja, smatralo se da novorođenče neće dugo živjeti. Ako bi se pijetao oglasio u ponoć, govorilo se, da je toga časa netko umro. Tko je želio da mu obitelj bude zdrava, sahranio bi pijetla u prizemlju svoje kuće. Snovi o pijetlu nisu se smatrali uvijek dobrim: sanjati pijetla - neizvjesna borba, dokazivanje; slušati ga kako pjeva: bolest; gledati borbu pijetlova u snu - svađa, sukob, žestoka rasprava.

Sve ovo što sam pročitao o pijetlu, nisam napisao da u to povjerujete, nego da vam knjiga bude pijetao u duši. Sve pozitivno zadržite, a negativno odbacite. Bilo bi mi drago da se na nama ne obistine Isusove riječi upućene Petru:

„Zaista, kažem ti, još ćeš me noćas, prije nego pijetao zapjeva, triput zatajiti” (Mt, 26,34).

Zahvaljujem se prof. Zvonku Kermcu za ilustraciju i osvrt, te Manueli Freisem i Florenciji Young na velikoj potpori u grafičkoj pripremi i pripremi knjige za tisak. Posebnu zahvalnost izražavam Slobodnoj Dalmaciji za objavljivanje mojih članaka u rubrici „Nostalgčni zapisi”.

Fra Jozo Župić

Akordi sjetne duše

Fra Ante Jurić, AKORDI SJETNE DUŠE, San Jose, 2009.

Davno je bilo rečeno da je poeziju teško definirati. Ipak mnogi ljudi priznaju da poezija može inspirirati, da može pružiti ugodu; da pjesme mogu izazvati smijeh i suze. Osim toga pjesma može obuhvatiti ono što je istinito i lijepo; može govoriti o Bogu, svecima, o ljubavi prema Domovini, može veličati i slaviti roditeljsku, prijateljsku ili zaručničku ljubav, oplakivati mrtve i izreći uvijek neku poruku.

Fra Ante Jurić sve nekako promatra očima vjere i srca. On se divi moru i valovima, procvatom cvijetu na malom stablu limuna, ptici koja pjeva na grani. On zapaža dugu, pjeva o lišću koje žuti, o životinjama, o drugima pokraj sebe, o patnji ljudi, o milosti, križu, smrti i uskrsnuću.

Drugim riječima, sve što je na svijetu to se isprepleće, bilo to u prirodi, bilo među ljudima. S druge strane pjesnik sve promatra, osluškuje i onda prenosi na papir. Slušanje je umjetnost. Sve započinje u tišini srca. Sama molitva je škola slušanja. “Govor koji najviše volim, kaže Bog, jest šutnja” (Charles Pegy). Ali Sin Božji Isus Krist nije bio samo šutnja. On je vječna Božja Riječ. On je govor. Poslije slušanja dolazi govor. Zato fra Ante pjeva u jednoj pjesmi:

*Najljepše što mi se dogodilo jesu moje riječi,
S njima mi dolazi žarka svjetlost i toplina.
Pobjeđujem tako svoju urođenu sebičnost,
I molim za svakoga Božju pomoć s visina.*

Tako možemo na neki način ove pjesme shvatiti i kao zaziv Bogu ili molitvu. Pjesnik moli i zahvaljuje Bogu za sve stvoreno. Tu se nalazi, rekao bih, i crta franjevačke duhovnosti. U ovoj zbirci se nalaze dvije pjesme o sv. Franji Asiškom, te o Gospi Lurdskej čije obljetnice ove godine slavimo.

U rukama vam se, dakle, nalazi četvrta zbirka pjesama fra Ante Jurića pod nazivom: “Akordi sjetne duše.” Mnoge pjesme u ovoj knjizi nadahnute su riječima Sv. pisma. Ova zbirka pjesama potiče na pouzdanje u Boga i borbu za sve ono što je nadahnuto Riječju Božjom.